

De Israëliëse Noa Laor is eerstejaars student European Studies. Door haar studie in Maastricht kan ze met meer afstand naar het conflict in haar thuisland kijken. Ze vertelt over haar leven in Tel Aviv. Lees verder pagina 10-11 van het Engels katern. De Nederlandse versie staat op www.observant.unimaas.nl Foto: Thomas Schlijper HH

3 Kunstwerk Tanslaan van muur gesloopt

5 Onderzoek: al is de leugen nog zo snel ...

7 Neuroloog Damasio in Maastricht: gevoelens en gedachten zijn niet te scheiden

19 Tragosvoorzitter schuift bij Huibers aan tafel

Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan van staatssecretaris Nijs

Tegen de eenheidsworst, voor universiteiten met een duidelijk gezicht

Meetbare resultaten, prestatieafspraken, topcollegegelden, selectie aan de poort en met de kenniseconomie oprukken naar de Europese top. Dat zijn in een notendop de ambities die staatssecretaris Nijs in het Concept HOOP (Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan) 2004 heeft ontvouwd.

Hogescholen en universiteiten moeten zich in de zeer nabije toekomst scherper profileren. Geen eenheidsworst dus; boven het maaiveld uitsteken lijkt het credo van Nijs. Want die profilering gaat wat Nijs betreft via een rechtstreekse kwaliteitsvergelijking. Er wordt ook werk gemaakt van meer variatie, en dan niet alleen via de eerder bekendgemaakte collegegelddifferentiatie en selectie aan de poort. Universiteiten en hogescholen moeten af van de 'uniforme' programmering. Daarmee volgt Nijs haar oorspronkelijke voornemen om de gewoonte te doorbreken om bijvoorbeeld op tien plaatsen dezelfde psychologiestudie aan te bieden. In navolging van de politie krijgt het hoger onderwijs bovendien te maken met

prestatieafspraken. Het ministerie van Onderwijs wil eerst met de koepelorganisaties in overleg over het hoe en wat van zo'n deal, waarna er per instelling - in overleg uiteraard - de invulling van dit vergezicht wordt bepaald.

Het HOOP rept voorts van "verdere krachtenbundelingen" in het hoger onderwijs, waarbij de sectorplannen een bepalende rol gaan spelen. Nijs is van plan om onderdelen van het bestaande opleidingsaanbod flink door te lichten. Op haar weblog doet de staatssecretaris uit de doeken dat ze voortaan wil "kijken wat de sterke punten zijn per universiteit en daar verder op doorbouwen." Nijs zegt daar liever geld aan uit te geven dan aan instellingen die voor een zo breed mogelijk aanbod gaan. De 'kleintjes' onder de studies hoeven overigens niet direct voor hun voortbestaan te vrezen: de ondergrens van het aantal studenten verschilt per sector. Voor het uitbouwen van de sectorplannen is dit jaar al vijf miljoen euro vrijgemaakt op de OCW-begroting. Opvallend is dat Nijs' plannen om voortaan alleen maar de eerste studie te betalen weer

in ere zijn hersteld, met goedvinden van de ministerraad. Tijdens het kabinet Balkenende I verkeerde de staatssecretaris nog in politieke doodsnoed, nadat minister Van der Hoeven via de media een streep door dit idee haalde. Uit het concept HOOP 2004 blijkt dat wat Nijs betreft de bekostiging van tweede en derde studies niet langer vanzelfsprekend is. Omdat via het concept HOOP 2004 nogal een omslag in het hoger onderwijs moet worden geforceerd, is de staatssecretaris voornemens om een dikke streep door de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) te halen. Volgens Nijs "biedt de huidige WHW onvoldoende ruimte". Hoe de wet precies vervangen gaat worden, wordt later dit jaar duidelijk.

■ HOP, Thijs den Otter

Gezondheidswetenschappers sceptisch over MUCH

De eerste reacties uit de faculteit der gezondheidswetenschappen zijn binnen, en één ding is nu al duidelijk: als de MUCH-plannen ongewijzigd blijven, gaat de overgrote meerderheid van de faculteit niet akkoord.

"Wij komen tot de conclusie dat het verstandig zou zijn de MUCH-activiteiten met onmiddellijke ingang te staken."

"De faculteit der gezondheidswetenschappen komt in de blauwdruk niet meer (herkenbaar) voor."

"De blauwdruk is eenzijdig gericht op onderzoek en patiëntenzorg; onderwijs is volstrekt onderbelicht."

Een willekeurige greep uit de schriftelijke reacties van voorzitters van capaciteitsgroepen en andere functionarissen in de faculteit der gezondheidswetenschappen op de concept Blauwdruk van MUCH, het Maastricht University Centre for Health. Ook de raad toonde zich afgelopen maandag kritisch, in navolging overigens van de faculteitsraad bij geneeskunde die al eerder over de Blauwdruk sprak. Opvallend consistent punt in veel reacties, en ook al met kracht verwoord door de studenten bij geneeskunde, is de kritiek op het gebrek aan aandacht voor onderwijs in de nota. Namens de verzamelde programmacoördinatoren bij GW

Altied deneve

Bekende Nederlanders

Hoe krijg je als wetenschapper aandacht voor je onderzoek? Zorgen dat je op tv komt, moeten de Maastrichtse hoogleraren Jaap van den Herik en Eric Postma hebben gedacht. Vorige week donderdag demonstreerden de twee in het programma *Hoe?Zo!* van *Teleac* hun techniek om vervalste schilderijen van echte kunst te onderscheiden. Wat het *NCRV*-programma *Willem*

Wever is voor kinderen, is *Hoe?Zo!* voor volwassenen: een programma dat antwoorden op vragen zoekt in de wetenschap. Presentator Bart Peeters nodigt iedere week twee bekende Nederlanders uit die hem daarbij helpen. Antje Monteiro, bekend van de musical *Aida*, ontdekte tijdens de afgelopen uitzending hoe een computer een echte Herman Brood kan herkennen. De professoren assisteerden daarbij met de nodige uitleg. De twee gooiden al hoge ogen met hun onderzoek bij veilinghuizen en kunstkenner. Nu ook Hilversum aandacht heeft, kunnen ze misschien binnenkort nog een andere titel voor hun naam zetten: *BN'er*.

Armi hoe?

"Wat zijn dat eigenlijk, armico's? En wat zijn *BHV*'ers?" De vragen worden fluisterend gesteld, want de bespreking van dit onderwerp tijdens de faculteitsraadsvergadering bij geneeskunde is al even bezig. En menig raadslid heeft eigenlijk geen flauw benul waar het over gaat. Dat is precies het punt van de schrijver van de ter tafel liggende notitie *Stand van zaken Risico Inventarisatie & Evaluatie*: de nogal zuinige bestuurlijke belangstelling voor kwesties als arbeidsomstandigheden en milieuproblematiek (de mi in armico). Allert Andela, arbo-coördinator in Randwijck, is aanwezig om zijn stuk toe te lichten, en dat blijkt nog niet zo eenvoudig. Geroezemoes en gegniffel alom, en zelf stookt Andela het vuurtje onbedoeld ook nog eens op. Een raadslid dat roept dat er "niks gebeurt", krijgt het antwoord: "Jawel, maar je ziet het niet altijd." Of neem zijn uiteenzetting over het brandalarm en de verplichte oefeningen: "Jaarlijks moet er een ontruimingsoefening plaatsvinden; *UNS 50* bestaat nu 12 jaar, en het is twee keer gebeurd. Dat was in de eerste vier jaar." Andela moet er zelf ook om lachen, maar treurig is het allemaal wel. Steeds meer rijst het beeld op van een goedwillende ambtenaar die tegen een dikke stroom van desinteresse oproeit. Want wat gebeurde er met de notitie die hij op 16 april 2003 aan de Randwijcker directieuren en faculteitsbesturen heeft aangeboden over de taken en verantwoordelijkheden op het

gebied van arbo en milieu? "Tot op heden is geen reactie ontvangen", schrijft hij in zijn notitie. Terwijl natuurlijk juist in Randwijck de zaken geregeld moeten zijn: als er ergens ongelukken kunnen gebeuren aan de *UM* is het wel daar, met alle laboratoria en gevaarlijke stoffen. O ja, een *BHV'er* is een bedrijfshulpverlener.

Armi hoe? (2)

Hoe zit het nu eigenlijk met die bedrijfshulpverlening? Wat gebeurt er bijvoorbeeld, vroeg een raadslid, als een medewerker zo maar tijdens een college in elkaar zakt? Want dat overkwam de onfortuinlijke hoofd-docent Jan van Maanen van gezondheidswetenschappen eind 2002. "Een man van rond de vijftig, daar hebben we er hier meer van; als er een defibrillator had gestaan was het misschien niet fataal afgelopen." Dit is de faculteitsraad van geneeskunde, dus iedereen weet in ieder geval wat er bedoeld wordt. Voor de leken: een simpel apparaat dat het hart met elektrische schokken weer op gang brengt. Andela: "De gang van zaken bij Van Maanen is geëvalueerd, de hulpverlening werkte adequaat, en wat die defibrillator betreft, daar is over gesproken, die wil het college van bestuur niet." Ook decaan Hillen mengt zich in de discussie: "Een defibrillator is niet zinvol, je kunt beter met de resuscitatiekar werken." Geen vragen, geen opgetrokken wenkbrauwen, dit is kennelijk net zo gewoon als de wegwacht. Hillen: "Resusciteren kan, zo'n kar staat in het ziekenhuis en is binnen vijf minuten ter plekke. Daar heb je ook beademingsapparatuur op, medicamenten, en deskundige mensen erbij. Dat is even goed als klappen, of beter." De raad knikt instemmend.

Trotse ouders

"Wij voelen ons als trotse ouders die hun kinderen groot hebben zien worden." De decaan van psychologie, Gerjo Kok, richtte twee weken geleden tijdens de vergadering van de faculteitsraad het woord tot de vertrekkende raadsvoorzitter Jacques Beursgens. Hij wordt per 1 maart de nieuwe voorzitter van de universiteitsraad. De faculteit is trots op het kind, maar ook op zichzelf: het was toch psychologie die Beursgens de kans gaf om als voorzitter ervaring op te doen. Daarnaast was er weemoed vanwege het afscheid en een toepasselijk cadeautje van wijze ouders: een dvd van *Toto*, met de door vader Kok aangepaste titel *We won't hold you back*.

■ Bijdragen van Wammes Bos, Riki Janssen en Irene Smeets
■ Foto Philip Driessen

Colofon

Redactieadres

Keizer Karelplein 10 (begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T 043 - 38 83 174
F 043 -38 84 889
E observant@obs.unimaas.nl
W www.observant.unimaas.nl

Stichtingsbestuur

Gerard de Jonge, Melissa Llanes,
Marloes Rikhof, Rein de Wilde

Redactieraad

Eline Dekker, Herco Fonteijn, Ellen Krijnen,
Woody van Olffen

Redactie

Riki Janssen (hoofdredacteur) T 38 83 280
Wammes Bos T 38 83 128
Tons van den Bosch T 38 83 125
Irene Smeets T 38 83 471
Maurice Timmermans T 38 82 536

Beheerder

Marlies In de Braekt

Redactie-assistent

Marion Janssens

Aan dit nummer werkten verder mee:

Floris van Blankenstein, Marcus Huibers,
Niels van der Laan, Hans Philipsen, Rob
Willems

Fotografie

Philip Driessen, Ram van Meel

Opmaak

Simone Golob

Basisontwerp

Studio Dumber, Rotterdam

Vertaling

Talencentrum/Language Centre
Universiteit Maastricht

Druk

Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen
zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties

Marlies In de Braekt

Tarieven op aanvraag verkrijgbaar

(Voor Paarltes zie info bij Paarltes)

Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap
ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden
en andere belangstellenden kunnen zich
abonneren voor € 25,00 per jaar. Losse
nummers € 0,70

HOP

Observant is aangesloten bij het
Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van
de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk
worden overgenomen

De arts Oudkerk

Rob Oudkerk, politicus, vader, parttime huisarts, heeft zich brallerig en macho gedragen in een café, schepte op over zijn seks-, drugs- en rock 'n roll-leven. Heleen van Royen was erbij, schreef het op en ziedaar: een schandaal was geboren. Oudkerk gaf precies te veel

prijs over zijn privé-leven en dat koste hem zijn baan als wethouder.

Prostitueebezoek, pornosurfen, als je het legaal doet en in je vrije tijd kan men er politiek gezien weinig over zeggen. Toch volgde er politieke consequenties. En de kranten smulden ervan. Een politicus heeft nu eenmaal minder vrijheden dan anderen, zo kopte Trouw, een wethouder moet onrecht bestrijden en zich daarom verre houden van bezoek aan heroïnehoertjes die werken onder onmenselijke omstandigheden en in een criminele sfeer.

Maar deze argumenten gelden niet alleen voor politici. Ook artsen hebben een goede naam hoog te houden. Spijtig is het dan ook dat vrijwel alleen de wethouder

Oudkerk in nieuws was en nauwelijks de huisarts Oudkerk. De stupiditeiten die hij heeft uitgehaald zijn voor zijn positie als arts misschien nog wel schadelijker dan voor zijn positie als politicus.

De Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de Geneeskunst (KNMG) stelt als eis aan artsen, naast kennis en toewijding, "waardigheid, in het publiek en tegenover zijn patiënten, zoals men mag verwachten van een academisch gevormd man aan wie men te allen tijde zijn vertrouwen moet kunnen schenken." Hippocrates, de allereerste arts, ging nog een stapje verder. "Een arts moet weten te zwijgen, een wel geordend leven leiden, want dat draagt bij aan zijn goede naam" en "geneesheren komen ieder uur met vrouwen, meisjes en voorwerpen van de hoogste waarde in aanraking, in al deze gevallen moet men zich beheerst tonen." Trek zelf uw conclusie.

De respectloosheid waarmee hij in *B&W* sprak over de hoeren, niet eens over vrouwen, prostituees of tippelaarster, stak mij. Ik zou als patiënt niet mijn vertrouwen geven aan een arts die openlijk melding maakt van bezoeken aan verslaafde, uit het buitenland geritselde vrouwen. Dan ga je niet integer om

met je medemens. Hij vertelde in hetzelfde programma: "Ik ben dokter genoeg om te weten dat dit [deze affaire] een gezin kan breken." Was dan ook dokter genoeg om het voor je te houden! Ook voor een arts geldt: zolang het legaal is en je doet het niet onder werktijd, dan mag het. Maar respect en integriteit moeten ook in de vrije tijd voorop staan. Juist als arts is die balans tussen werk en privé zo fragiel. Naast de politieke stomiteiten en zijn blamage als arts heeft Oudkerk dus ook de medische stand schade toegebracht. Natuurlijk kan ook de vraag gesteld worden of een arts überhaupt zich zo sterk in de publieke schijnwerpers moet plaatsen. Waar het bij politiek gaat om aanzien, gezag, lobbyen en keihard onderhandelen, gaat het bij (huis)artsen vooral om ingetogenheid, je in dienst stellen van de ander en samen aan een oplossing werken. Oudkerk had veel eerder moeten kiezen tussen politiek of zorg. Nu is het te laat en kan hij mijn inziens beide maar beter laten.

■ Andrea Ruissen, vijfdejaars student geneeskunde

De columns worden op persoonlijke titel geschreven

'Het belang van onderwijs lijkt vergeten'

► Vervolg van pagina 1

schrijft opleidingsdirecteur Wim Groot dat "de belangen van het onderwijs niet zijn meegevoerd" en dat dat des te zorgelijker is omdat MUCH zich wil concentreren op bepaalde inhoudelijke terreinen. De vrees bestaat dat deskundigheid op andere terreinen zal verdwijnen, terwijl onderwijs op die gebieden noodzakelijk blijft. Zal bijvoorbeeld, nu het onderzoek naar aids-preventie wordt geschrapt omdat het niet in MUCH past, dit thema ook uit de curricula worden verwijderd? Die vraag wordt door een capgroepvoorzitter gesteld, met de toevoeging dat dit een "zotte ontwikkeling zou zijn". Het voorbeeld van de aids-preventie valt vaker, ook om aan te tonen dat de inhoudelijke keuzes van MUCH te rigide zijn en niet stroken met internationale ontwikkelingen (aids als een der meest bedreigende ziekten ter wereld), noch met de internationaal erkende kwaliteit van dit UM-onderzoek, op preventiegebied zelfs uniek in Nederland.

Nu mag dit terrein kwantitatief niet zo impo-

sant zijn aan de UM, ook omvangrijker thema's van GW worden node in de MUCH-plannen gemist. Waar bijvoorbeeld zit het onderzoek rond het bewegingsapparaat en revalidatie? "Daar zijn vijfendertig aio's mee bezig, maar in de Blauwdruk vind je het niet terug", meldt epidemioloog en faculteitsraadsvoorzitter Rob de Bie. Andere cruciale thema's en benaderingswijzen die de gezondheidswetenschappers missen: voeding en metabolisme, de bestaansreden voor het zeer succesvolle instituut Nutrim; of de gedragswetenschappelijke component: naast de biomedische en de maatschappijwetenschappelijke invalshoek is de gedragsbenadering immers de derde poot waarop GW stoelt. De psychologen bij het instituut EPP zien "als dat niet gerepareerd wordt" geen plaats voor zichzelf binnen MUCH.

Geen wonder dus dat her en der wordt geconcludeerd dat de inbreng van GW in MUCH een ondergeschoven kindje dreigt te worden. Dat is des te wranger omdat de H in MUCH voor Health

staat en precies dat element het grote verschil zou uitmaken met reeds bestaande universitaire medische centra. "Hier is vooral gekozen voor ziekte en zorg", klinkt het, terwijl 'gezondheid' een veel breder concept is.

GW vindt kortom dat de twee andere partners in de onderneming, geneeskunde en het ziekenhuis, een veel te zwaar stempel drukken op het project. Dat wordt door velen oprecht jammer gevonden, blijkt uit de reacties, want op een paar *hardliners* na is men allesbehalve tegen het idee van MUCH. Het is de uitwerking die teleurstelt. Ook waar het de bestuurlijk-organisatorische plannen betreft: niet alleen wordt de opheffing van de onderzoeksinstituten geen goed idee gevonden, de gehele constructie roept veel scepsis op. Extra bestuurslagen, een structuur die over een andere wordt gelegd zonder over de consequenties na te denken; het wordt er allesbehalve transparanter op, is de sombere slotsom.

■ Wammes Bos

Van den Berg

Oud-politicus Joop van den Berg is per 1 januari benoemd tot honorair (onbetaald) hoogleraar aan de Universiteit Maastricht. Hij bekleedt aan de rechtenfaculteit de leerstoel 'Het parlementaire stelsel: rechtsnormen en machtsverhoudingen', die eerder werd bezet door het Eerste Kamerlid voor de PvdA Erik Jurgens. De aanstelling, één dag per week, loopt tot 2009. Tot voor kort was hij jarenlang lid van de Raad van Toezicht van de UM.

Van den Berg - van oorsprong Maastrichtenaar - zal onder meer onderwijs verzorgen over het parlementaire stelsel, en wel vanuit drie invalshoeken: juridisch, politiek en historisch. De leerstoel sluit aan bij het internationale karakter van het Maastrichtse juridische onderwijs doordat ook de Europese ontwikkelingen aan bod komen.

■ MT

Eervol ontslag

Per 1 februari zal de jurist en hoogleraar Nico Roos (55) eervol worden ontslagen door de Universiteit Maastricht. Rechtendecaan Aalt-Willem Heringa stuurde onlangs een e-mail de faculteit in waarin hij meldde "dat het naar aanleiding van principiële verschillen van mening over bestuur en beleid van de faculteit het voor alle partijen beter is om de wegen te doen scheiden". Met Roos is een financiële regeling getroffen.

Roos speelde een rol in het conflict rond de decaansbenoeming van Heringa, dat voor de zomer in alle openbaarheid oplaaide. Hij steunde - niet qua toonzetting - faculteitsraadslid Henk Koning, die de beoogde decaan in een algemene e-mail betichtte van een "vuile oorlog" in zijn capaciteitsgroep. Roos had grote moeite met Heringa's plannen om alle facultaire onderzoek in scholen onder te brengen. Daarmee was er immers geen plek meer voor eenpitters als hijzelf.

Tegelijk richtte Roos zijn pijlen op rector Kruseman; die had als voorzitter van de benoemingscommissie een vertekend beeld gegeven van het facultaire draagvlak voor Heringa.

■ (MT)

EUR en Nijenrode stijgen op MBA-ranglijst

De twee beste business schools van Nederland zijn ieder zes plaatsen gestegen op de *Global 100 MBA Programs*-ranglijst van de *Londense Financial Times*. Het internationale MBA-programma van de *Rotterdam School of Management (RSM)* ging van de 28ste naar de 22ste plaats. Ook *Universiteit Nijenrode* steeg met stip (van 73 naar 67).

De RSM, onderdeel van de Erasmus Universiteit, was al de enige Nederlandse business school in de Europese top tien (op de zesde plaats). De ranglijst is gebaseerd op door oud-studenten

ingevulde vragenlijsten. Meer dan achtduizend alumni van 137 business schools hebben aan het onderzoek meegewerkt.

Volgens decaan en directeur Mike Page van RSM bevestigen de resultaten van het onderzoek de internationale reputatie die de school heeft op het gebied van managementonderzoek en -onderwijs en de praktijkgerichte benadering. Het MBA-programma van RSM heeft het hoogste aantal internationale studenten (97 procent). "Door de internationale samenstelling van de studentenpopulatie ontstaat een multicultureel platform dat discussies op gang brengt en studenten laat kennismaken met een veelheid

van benaderingswijzen en denkrichtingen."

Van internationalisering is in Nederland nog weinig te merken, schrijft president Herman Bruggink van Universiteit Nijenrode deze week in *NRC Handelsblad*. In scherpe bewoordingen laakt hij "ongeïnspireerde studenten, een afwachtende overheid en behoudende universiteiten", die volgens hem de Nederlandse onderwijseconomie ondermijnen. "De waarde van ons onderwijssysteem kan snel afnemen als de internationale concurrentie werkelijk losbarst."

■ HOP, Onno van Buuren

Kunstwerk verwoest

Vijf jaar lang dronken medewerkers van de faculteit geneeskunde koffie tussen twee muurschilderingen van de kunstenaar Fons Haagsmans. Kunst die het college van bestuur in 1999 aan de bewoners van de Dr. Tanslaan schonk. De universitaire kunstcommissie betaalde: 25 duizend gulden. Sinds kerst is daar niets meer van over, op het stukje na dat Ron Schumans (zie foto), medewerker onderwijsinstituut, uit handen van de slopers wist te redden. "Ik zag het voorbij komen op een wagentje. Ik laat er een lijst omheen maken en neem het deze zomer mee als we verhuizen naar de UNS 60. Dan hang ik het daar op."

Het werk is verdwenen, ondanks dat het college van bestuur met de nieuwe gebruiker, MAASTRO Clinic (voorheen Radiotherapeutisch Instituut Limburg dat altijd al op de begane grond van de Tanslaan huisde), had afgesproken dat de op gipsplaten geschilderde muurschildering integraal of gedeeltelijk behouden zou worden. "U bent al de vijfde die hierover belt", zegt Loes Klaasse, directeur bedrijfsvoering van MAASTRO Clinic. "Ik vind het ontzettend vervelend, we hebben er alles aan gedaan, maar het lukte technisch niet om de wand te behouden. De muur viel uit elkaar toen de aannemer er aan begon." Dat de kunstenaar niet op de hoogte is gesteld, vindt Klaasse niet

haar zaak. "De faculteit zou hem benaderen, wij kennen hem niet eens."

"Een schande", noemt Mieke Derickx, lid van de kunstcommissie, de gang van zaken. "Fons Haagsmans heeft niet eens foto's van zijn eigen werk kunnen maken. Hij is erg boos. En wij als kunstcommissie willen een schadevergoeding van MAASTRO Clinic. Het kan toch niet zo zijn dat een kunstwerk al na vijf jaar is afgeschreven. Het gaat hier om 25 duizend gulden, dat is de helft van ons jaarbudget." Collegelid Anne Flierman gaat de zaak na, laat hij weten, en zal contact opnemen met MAASTRO Clinic. (RJ, foto Philip Driessen)

UNS 40 kunst

Vorige week ontvingen alle medewerkers in de Universiteitssingel 40 een mooi vormgegeven 'tijdschrift' van de universitaire kunstcommissie. Een verlaat verhuiscadeau met foto's van de drie grote kunstwerken die op het plein voor het gebouw, in de hal en op de loopbrug zijn geplaatst. En drie interviews waarin de makers over hun werk vertellen en over datgene wat hen drijft.

"Wij willen de gebruikers op de hoogte stellen van de kunstwerken aan en op het gebouw", zegt Mieke Derickx van de kunstcommissie. Een beetje laat, het pand is immers al weer een tijdje in gebruik. "Oorspronkelijk wilden we het werk en de kunstenaars tijdens de officiële opening van het pand presenteren, er zou een receptie komen, maar uiteindelijk is die niet doorggegaan." Dat het nuttig is blijkt al uit de eerste reacties. "Een medewerker kwam er nu pas achter dat de overkapping op het plein kunst is: de Stoa van Henk Visch." Wie nog geen tijdschrift heeft kan het afhalen bij de portiers.

■ RJ

(ingezonden mededeling)

Kans Globalisering & Kans of beproeving? Kansen

De Wiardi Beckman Stichting, wetenschappelijk bureau PvdA, nodigt jong talent uit voor driedaagse brainstorm van internationaal niveau: de WB Academie www.kansofbeproeving.nl

Promotieonderzoek naar de effectiviteit van leugendetectors

Nooit meer een leugentje om bestwil

Ewout Meijer en zijn leugendetector Foto: Philip Driessen

Hij zou een groot leugenaar zijn en een briljant toneelspeler. Advocaat-generaal Brughuis eiste daarom afgelopen maandag vijftien jaar tegen de verdachte in de Deventer moordzaak. Maar liegt de man die vroeger financiële en fiscale kwesties voor de vermoorde vrouw oploste? Een leugendetector had meteen na de moord heel wat twijfels kunnen wegnemen, denkt de Maastrichtse onderzoeker Ewout Meijer.

Op de vierde verdieping van de Universiteits-singel 40 bevindt zich achter een dikke deur het laboratorium van Ewout Meijer (29), assistent in opleiding bij de vakgroep experimentele psychologie. Zorgvuldig plaatst hij een band over de borst (kleren blijven aan) van de verslaggever en plakt daarna twee elektrodes vast aan de middel- en ringvinger. "Ik heb hier een setje speelkaarten. Kies er eentje uit, niet zeggen welke kaart je hebt. Oké, stop hem maar weer terug in het stapeltje." De opdracht is helder. Hij gaat zes kaarten tonen, waaronder ook de getrokken Harten 3, maar het antwoord moet zes keer ontkennend luiden als Meijer vraagt: "Is dit de kaart die je hebt getrokken?" Alles loopt perfect, ook na het zesde "nee" schieten er wat metertjes op het computerscherm omhoog. Meijer grinnikt. "Natuurlijk weet ik om welke kaart het gaat." Hij wijst op zijn scherm, om precies te zijn op de rode lijn (weergave van de vochtigheidsgraad van de vingers) die halverwege op eens een uitschieter toont. "Dat was toen ik de Harten 3 liet zien."

Dit is een serie over Maastrichtse onderzoekers, een pitters, die op eigen houtje meewerken aan buitenlandse projecten. Observant besteedt de komende tijd extra aandacht aan de internationalisering van de UM.

Meijer doet onderzoek naar het gebruik en de effectiviteit van leugendetectors. Er zijn twee methoden: de 'controlevragen techniek' en de 'schuldige kennistechniek'. In beide gevallen wordt de verdachte aangesloten op een apparaat en meten rechers fysiologische reacties: klamme handen, vervlakking van de ademhaling, hogere bloeddruk. Gebruikers van de eerste techniek gaan er van uit dat liegende verdachten fysiologisch heftiger reageren dan mensen die de waarheid spreken. Aanhangers van de tweede techniek, waaronder Meijer zelf, zijn er van overtuigd dat die afwijkende reactie niet zozeer door een leugen, maar door een woord of een beeld met een persoonlijke (denk aan het moordwapen, foto van het slachtoffer) en vaak belastende betekenis wordt opgeroepen. Omdat de Nederlandse politie niet met dit soort opsporingsmiddelen werkt ("nog niet, misschien dat mijn onderzoek -medegefinancierd door justitie - daar verandering in kan brengen"), zoekt Meijer zijn heil in België en Japan. "In Amerika kennen ze het ook, maar daar gebruiken ze de 'controlevragen techniek' vooral om overheidspersoneel te screenen. Nieuwe medewerkers voor bijvoorbeeld de FBI of CIA; mensen die de nationale veiligheid in gedrang kunnen brengen."

In Brussel op het hoofdkantoor van de federale politie, waar hij binnenkort twee dagen per week vertoeft, zitten twee rechers die gespecialiseerd zijn in leugendetectie. Ze nemen de hele dag testen af. "In België is ook de 'controlevragen techniek' populair. Iemand die verdacht wordt van bijvoorbeeld moord vragen ze: heeft u ooit iemand pijn gedaan? Gevolgd door de vraag: heeft u ooit iemand vermoord? De fysieke reacties op de twee antwoorden worden met elkaar vergeleken." Wie op de eerste vraag sterk fysiek reageert, maar op de andere nauwelijks, zal hoogstwaarschijnlijk niet de dader zijn. Aldus de theorie. Meijer zelf heeft net als veel collega-wetenschappers niet zo'n hoge pet op van deze methode. "Er zijn geen harde bewijzen. Neem een moordzaak. Menig verdachte krijgt al klamme handen van de verdenking, of van het onderzoek aan de leugendetector." Ondanks zijn grote scepsis gaat hij op verzoek van de Belgen ("zij zijn heel open over hun werkwijze en staan erg open voor kritiek, dat waardeer ik enorm") alle Brusselse dossiers uit 2003 onderzoeken.

Belangrijkste vraag: hoeveel procent van de verdachten die volgens de detector schuldig zijn, heeft uiteindelijk bekend? En hoeveel van die mensen zijn ook door de rechter veroordeeld? Kortom: hoe goed werkt de leugendetector. Veel meer vertrouwen heeft Meijer in de leugendetector die in Japan (zeker vijfduizend testen per jaar) populair is: de 'schuldige kennistechniek'. "Dit leugenonderzoek draait om de kennis van details die iemand alleen maar kan weten als hij het misdrijf gepleegd heeft. Bij een diefstal zal de rechner vragen hoeveel geld er is gestolen. De verdachte krijgt dan vijf bedragen voorgeschoteld. Iemand die onschuldig is zal hoogstwaarschijnlijk op alle vijf fysiek hetzelfde reageren. De schuldige krijgt meestal een heftige fysiologische reactie bij het juiste bedrag. Denk maar aan die Harten 3."

Hij stuitte per toeval op Japan. "Ik las dat er een artikel over dit onderwerp bestond en ben toen contact gaan leggen met de onderzoeker: een Japanner die in Canada is gepromoveerd. Hij was meteen heel geïnteresseerd. Japanners willen graag contacten in het westen. Ze publiceren vaak alleen in hun eigen taal, beheersen het Engels meestal ook niet zo goed, dus dan ben je als westerling een goede partner. In de zomer ga ik er naar toe, ik zal dan vijf forensische laboratoria bezoeken en natuurlijk de universiteit. Zij meten ook de hersenactiviteit tijdens de leugendetector. Daar wil ik zelf ook mee verder."

De 'Japanse' opsporingsmethode werkt niet of veel minder als er veel over het misdrijf bekend is. "De Deventer moordzaak die nu opnieuw speelt, is erg veel in het nieuws geweest. Er is veel over bekend. Dan wordt het steeds moeilijker om vragen te bedenken die alleen de dader kan weten. Je kunt dan wel aantonen dat iemand op de hoogte is van details, maar die kan hij net zo goed uit de krant of van de tv hebben." Maar in de zaak van Oekraïense kampbeul Demjanjuk, verantwoordelijk voor de dood van veel joden in de Tweede Wereldoorlog, was deze techniek heel nuttig geweest, meent Meijer. "Hij heeft steeds beweerd dat hij niet die kampbeul was, dat er sprake was van persoonsverwisseling. Het was mooi geweest als ze hem wat details uit zijn jeugd hadden kunnen voorleggen."

Riki Janssen

AMICE

Beste Evelynne,

Je was geschokt begrijp ik, geschokt door de moord op die leraar. Bij mij kwam de klap later, of liever er kwam helemaal geen klap. Er kwam veeleer een zeurende pijn, die steeds heviger werd tot ik uiteindelijk, in stille verbijstering over de media aan de keukentafel zat. Begrijp me goed, een moord is erg en ieder slachtoffer heeft mijn compassie, net als de nabestaanden en de naasten van de dader, want die gaan natuurlijk ook door een hel. Maar zolang er niemand bij betrokken is die me na staat of die ik zelfs maar ken, is dat abstract meegevoel, geen meeleven met concrete medemensen. Het is beroerd om het te moeten zeggen, maar het is wel waar: er wordt in Nederland wel om de paar dagen iemand vermoord. Niet allemaal leraren natuurlijk, maar het beroep van het slachtoffer maakt toch niks uit? En de rest van de omstandigheden - een puinhoop in het gezin van de dader, het drugsgebruik vlak voor de daad - lijken me allemaal tamelijk standaard. Triest, maar helaas niet erg ongewoon. Toch zag ik nu mensen die sociaal net zo ver van de betrokkenen afstanden als ik, met ernstige gezichten praten over het geval alsof het een familielid betrof. Leraar...zo maar...voor de klas - had die jongen geschorst - onvoorstelbaar - leven niet meer veilig. Enzovoort. Door uitgebreid in te gaan op allerlei denkbare achtergronden - multiculturele school, wapenbezit onder leerlingen, de etnische herkomst van de dader, onveiligheidsgevoelens bij leraren, schooldirecties die incidenten onder het tapijt zouden vegen, gezagsverhoudingen in het onderwijs - is er een media-event gemaakt van niks meer dan van een jongen bij wie de stappen doorsloegen. Zo'n mediacircus genereert collectieve emoties die niks te maken hebben met wat er feitelijk gebeurd is, maar aansluiten bij gevoelens in de onderbuik. In het Journaal zag ik een vice-premier en de minister van onderwijs meelopen in de begrafenistoet. Nee, Thom de Graaf gaat niet naar de teraardebestelling van ieder D66-lid, en Maria van der Hoeven komt normaliter ook niet persoonlijk de familie van overleden leerkrachten condoleren. Maar bij zoveel media-coverage konden ze het zich niet permitteren niet te komen, waardoor de zaak nog verder uitgegroot werd. Of neem de kwestie Oudkerk. Ontslag liet vanwege zijn gedrag, maar vanwege het geouwehoer erover in de pers. Men schat dat Nederland ruim 25.000 prostituees telt, en de dames die achter het raam zitten hebben gemiddeld 28 klanten per week. Even rekenen, en je begrijpt dat de halve mannelijke bevolking wel eens in een peeskamertje de broek laat zakken. Erg afwijkend gedrag vertoonde de wethouder dus niet. Daarentegen hoorde ik Pim Fortuyn voor een microfoon zeggen dat hij aan het sperma van een jongen kon proeven wat die de vorige dag gegeten had. Dat vond ik weer wat minder alledaags, maar consequenties had het voor Fortuyn niet. Media-aandacht heeft dus onvoorspelbare gevolgen. En dan durf jij me te vragen of ik soms met het journaal van Observant ben gaan eten? Ik kijk wel uit, zeg. Je weet maar nooit wat daar de gevolgen van zijn.

Groet, Nico

Eindelijk weg

"Hi, mijn naam is Pim. Ik word mede mogelijk gemaakt door Hans en Jolande de Kuijer, Jo Ritzen, en het ministerie van Buitenlandse Zaken." De student European Law School is sinds 1 januari 'assistent attaché' bij de Nederlandse Permanente Missie van de Verenigde Naties in New York. Een hele dure stad, ontdekte Pim, hij is dan ook blut. Ook de afgestudeerde bedrijfskundige Danae Bodewes, voor een jaar werkzaam aan de katholieke universiteit van Mozambique, moet letterlijk op haar centen passen. En dus koos ze voor een gevaarlijk tripje door het oerwoud. Bespaarde haar toch weer 19 dollar.

Foto's Philip Driessen

Een stagiaire op de Zuid-Koreaanse missie bij de VN leerde me het spreekwoord *Oot Kit Man Su Chyu Doh Inyunip Mida*. Of zoiets. Wat zoveel wil zeggen als: Zelfs een botsing tussen twee personen geldt als menselijk contact. Dit is zeker van toepassing op de internationale stagiaires hier, die elkaar maar heel kort ontmoeten en toch levenslange vriendschappen sluiten. Maar het gaat niet op voor de New Yorkers, voor wie een botsing vooral een reden is om iemand aan te klagen. Iedere bron van inkomsten is immers meegenomen, want het leven hier is niet goedkoop. Bovendien vinden die spreekwoordelijke botsingen hier meestal na werktijd in de kroeg plaats, waar volgens een goed Hollands gezegde geld als water moet worden uitgegeven. En na vier jaren in Maastricht, vier maanden in Brussel en vier weken in New York is mijn geld op. Maar daar heb ik iets op gevonden. Zo'n beetje alle musea, bioscoopstoelen en zelfs de bomen in Central Park hebben hier namelijk een sponsor. Mensen met klinkende namen als Rockefeller en Vanderbilt, die hun namen in ruil voor klinkende munt zo groot en vaak mogelijk afgebeeld willen zien. Ook in het International House, waar ik samenwoon met zeshonderd andere buitenlanders, is letterlijk iedere tegel beklad met een naam. Met sponsorbedragen rond de 10 duizend dollar erg kostbare graf-

fiti. Eigenlijk zijn er maar twee groepen die buiten de boot vallen. De daklozen, bij gebrek aan een plek voor een mooi naamplaatje en de Verenigde Naties, waar men steeds klaagt over *donor fatigue*. Honger in Afrika is nu eenmaal niet chic. Berooide studenten uit Maastricht hebben meer geluk. Van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontvang ik de nodige ontwikkelingshulp. Voor mijn ontwikkeling als hun stagiaire bij de VN wel te verstaan. Daarnaast doet ook onze universiteit een duit in de zak. De sponsoring gaat zelfs zover dat collegevoorzitter Jo Ritzen in hoogsteigen persoon hier op vrijdag 16 januari een donorfeestje gaf in de schitterende Rainbow Room, 65 verdiepingen boven de straten van Manhattan. Maar dat zou misschien ook iets te maken kunnen hebben met de oprichting van de UM alumnikring voor onze afgestudeerden in Amerika. De opbrengst was voor mij dan ook wat magertjes; één drankje, zonder ijs en de hartelijke groeten van Ritzen. Maar hoe dan ook, de lijst is niet compleet zonder het noemen van mijn twee hoofdsponsors. Dat zijn (en blijven hopelijk!) toch nog altijd mijn ouders. Voortaan loop ook ik dus tussen de wolkenkrabbers van New York met een bordje om mijn nek. "Hi, mijn naam is Pim. Ik word mede mogelijk gemaakt door Hans en Jolande de Kuijer."

■ Pim de Kuijer

Na vier maanden Portugees te hebben geproefd, kom ik opeens in een land waar Engels de voertaal is: Zimbabwe. Ik heb vakantie en ben op *backpack tour* met mijn vriend die uit Nederland is overgekomen. Ons geld is opeens drie keer zoveel waard en we verwisselen de chapas voor alles wat rijdt en bereid is om ons een lift te geven. "These people will show you the way", klinkt het. "These people" blijkt een klein jongetje dat ons door de Zimbabweanse bush illegaal weer over de Mozambikaanse grens moet helpen. Het

is de manier om geen toegang te betalen voor het natuurpark Chimanimani. Voor buitenlanders is de toegangsprijs twintig US-dollars, voor de Zimbabwanen daarentegen nog geen dollar; dit is dus een mooie manier om mijn lokale salaris niet al te snel uit te putten en nog best spannend ook. Gelukkig herinneren we ons pas achteraf de waarschuwingen: ga in Mozambique nooit buiten de gebaande paden wandelen, let op rondslingerende landmijnen. Maar onderweg maak je je gewoon niet druk, niet over het bronwater uit de bergbeek, niet over het verbranden van je handen tijdens het koken op een houtvuurtje en al helemaal niet over de monsterlijke insecten die over je klamboe wandelen.

Aan het einde van de Zimbabweanse rimboe wacht ons een nog veel grotere wildernis. "Hello boss! Taxi? Here is my car, very fast! This way, this is bus!" Een buitengewoon behulpzame man begint een verhitte discussie met de buschauffeur in het Shona, een van de inheemse talen in Zimbabwe. Nadat zij het blijkbaar eens zijn geworden komt hij allervriendelijkst afscheid nemen en kijkt hij ons verwachtingsvol aan, rekenend op een flink honorarium voor zijn onmisbare diensten. Hij heeft ons immers naar de goede bus gebracht (waar overigens met koeienletters de bestemming op staat). Hij wenst ons in het Engels een goede reis en in zijn eigen taal hoogstwaarschijnlijk een vreselijke ziekte, want onze foof valt hem tegen.

Bij de bus begint de volgende uitdaging. Hoe krijg je twee toeristen met ongeveer twintig kilo rugzak per persoon in een minibusje waar al achttien mensen in zitten? Het antwoord blijkt even simpel als doeltreffend: gewoon persen. Helaas gaat de bus pas rijden als hij vol is. En dus komen er nog vijf mensen, twee kippen en een geit bij. Dan volgt de conducteur die de deur stevig vastgrijpt zodat deze er niet uitvalt. Met zijn vrije hand incasseert hij de ritprijs die net met vier cent is verhoogd. Er ontspint zich een uitgebreide discussie met een van de passagiers waar al snel de hele bus zich mee bemoeit. Na een tijd verliezen de passagiers echter hun interesse en bewustzijn, even later hangt iedereen tegen elkaar aan en slaapt. De bus raast inmiddels over de deels verharde weg met snelheden tussen 180 (bergaf) en 25 (bergop) kilometer per uur. Voor alles bestaat immers een gepast tempo.

■ Danae Bodewes

SPORT

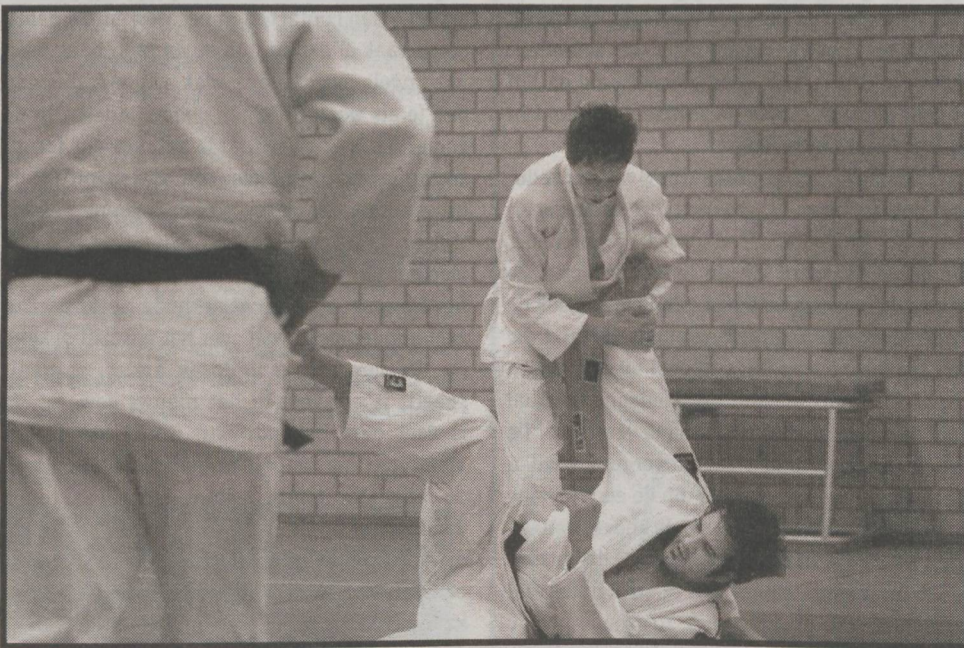
Naam: Lilian Hagens (35)
Werk: medewerker bureau onderwijs gezondheidswetenschappen
Sport: judo
Positie: -
Lengte: 1,84 m
Gewicht: 73 kg

Lichaam

"Strak en toch gespierd, zo kan ik mijn lichaam omschrijven. Ik heb in ieder geval nog geen vetrandjes, haha! Het vele sporten heeft mijn lijf gevormd tot wat het nu is, ik kan niets bedenken wat ik zou willen veranderen. Ik ben gewoonweg tevreden. Misschien zelfs op het ijdele af, maar alleen wat betreft mijn lichaam, verder niet. Om in vorm te blijven rook en drink ik niet, en eet ik gevarieerd. Ik vind dat mijn lichaam er wel goed moet uitzien, het hoeft niet een en al spierbundel te zijn. Bij judo train ik mijn spieren in buik, benen, rug en armen. Aan krachttraining doe ik niet, is ook niet nodig. Kracht heb ik altijd gehad, ongelofelijk eigenlijk. Vaak spar ik met een mannelijke tegenstander van 95 kilo, geen probleem. Ik moet het hebben van mijn kracht, de techniek is niet heel goed. Mijn nek is mijn zwakke punt. Door twee aan elkaar gegroeide nekervels kan

Lichaam & geest

"Als judoka ben ik een pitbull"

"Ik vecht vrijwel altijd tegen mannen" Foto: Philip Driessen

ik gek genoeg geen koprol voorwaarts maken, achterwaarts wel.

Geest

"Ik hoef niet per se te winnen, ik wil vooral iets goed kunnen. Als mijn trainer iets voordoet,

doe ik er alles aan om hem te evenaren, hoewel ik weet dat me dit niet lukt. Het examen voor mijn huidige oranje band heb ik destijds een half jaar uitgesteld, omdat ik vond dat ik nog niet goed genoeg was, dat ik hem nog niet verdiende. Wedstrijden zal ik niet gaan spelen, dat

heb ik jarenlang wel bij basketbal gedaan. Daar werd de wedstrijdspanning me op een gegeven moment te veel, ik kreeg er migraineklachten van. Aan de clubkampioenschappen doe ik wel mee, ook aan het vrij vechten op het eind van de training, de randoori. Het liefst tegen een hogere band. Ik vecht vrijwel altijd tegen mannen, maar voor mijn motivatie maakt dat niets uit. Ik bedoel, ik ben er niet méér op gebrand om een man te vloeren dan een vrouw. Vaak hebben mannen de neiging om zich in te houden, maar ik ben geen watje, dus ik wil dat ze voluit gaan. Ik hou van aanvallen, wil mijn tegenstander op de grond krijgen. En als ik ze daar eenmaal heb, dan laat ik ze niet meer los. Dan ben ik een pitbull. Winnen is voor mij zoals gezegd geen doel, maar ik geef nooit op. Ik weiger op mijn rug te gaan liggen, wat een *ippon* oftewel een directe nederlaag betekent. Judo brengt mij innerlijke rust. Mijn hoofd raakt leeg doordat ik zo geconcentreerd op de mat sta. Ik zie het als een uitlaatklep, even de dagelijkse bezigheden vergeten. Naderhand voel ik me heerlijk, het is een ideale sport voor lichaam én geest."

■ Sven Baijens

Wereldberoemde neuroloog Damasio geeft lezing aan de UM

Gevoelens en gedachten zijn niet te scheiden

Emoties zijn onontbeerlijk bij het maken van rationele keuzes. Met deze ongenschijnlijk paradoxale stelling is de Amerikaanse neuroloog Antonio Damasio bekend geworden. Volgende week dinsdag zal hij een lezing houden aan de Universiteit Maastricht.

■ Tekst Maurice Timmermans

Damasio is, zeker in academische kringen, een wereldberoemd auteur. En zoals wel vaker met wereldberoemde auteurs: het valt niet mee om keiharde afspraken met hen te maken. Afgelopen november zou de Amerikaanse neuroloog al naar Maastricht afreizen om de Tanslezing te houden, zo had Studium Generale bedacht. Ware het niet dat hij afbelde. Hoe dan ook, volgende week verschijnt hij achter het spreekgestoelte.

Damasio, hoogleraar neurologie aan de Universiteit van Iowa, geniet niet alleen bekendheid bij zijn vakbroeders maar ook bij geïnteresseerde leken. En dat komt deels doordat hij een begaafd schrijver is die meer dan eens treffende metaforen weet te gebruiken. Vooral zijn boek *Descartes' Error: Emotion, Reason and the Human Brain* (1994) is goed ontvangen, en inmiddels in meer dan twintig talen vertaald. Later volgde *The Feeling of What Happens: Body and Emotion in the Making of Consciousness* (1999) en een paar weken terug is zijn nieuwste in het Nederlands vertaald, *Het gelijk van Spinoza: vreugde, verdriet en het voelende brein*.

Zijn grootste wetenschappelijke verdienste, zegt psycholoog Jaap van Heerden, die Damasio's lezing volgende week dinsdag zal inleiden, is dat hij via spectaculaire experimenten heeft aangetoond dat de scheiding tussen rationaliteit en emoties niet vol te houden is. Dat het geen rivalen zijn, zoals ze sinds Descartes te boek staan.

Zo onderzocht Damasio - meestal samen met zijn vrouw Hanna, eveneens neuroloog - patiënten die als gevolg van een beschadiging aan de prefrontale hersenkwab bepaalde emoties hadden verloren en daarmee, zo bleek, ook hun vermogen om rationele beslissingen te nemen. Weliswaar beschikten ze nog over hun intelligentie en konden ze logische problemen oplossen, maar hun beslissingen op persoonlijk en sociaal vlak waren volslagen irrationeel. Anders gezegd: om afwegingen te

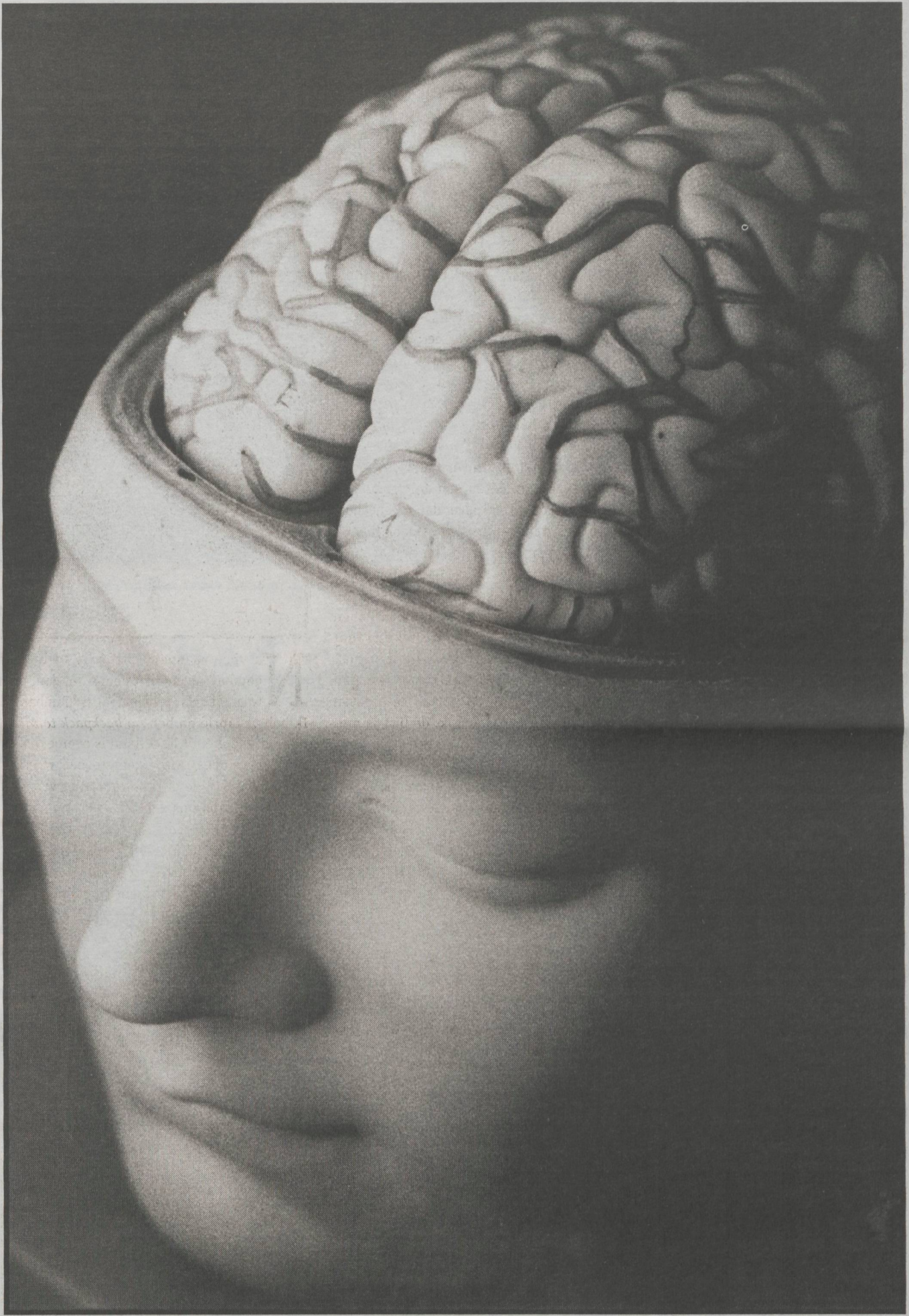

Foto: Nelis Tutkey

kunnen maken, prioriteiten te stellen, plannen te maken is meer nodig dan verstand alleen, namelijk emoties.

Dit bleek onder meer uit Damasio's gokexperiment, zegt Wijnand Raaijmakers, universitair docent bij psychologie. De patiënten moesten tegen betaling een kaart kiezen uit vier stapels. De 'gunstige' stapels leverden weinig geld op maar waren op de lange termijn winstgevend, de 'ongunstige' stapels konden spectaculaire winsten opleveren maar waren uiteindelijk verliesgevend. "Opmerkelijk is dat de proefpersonen na verloop van tijd door hebben hoe het werkt, maar niet in staat zijn om de voordeligste keuze te maken."

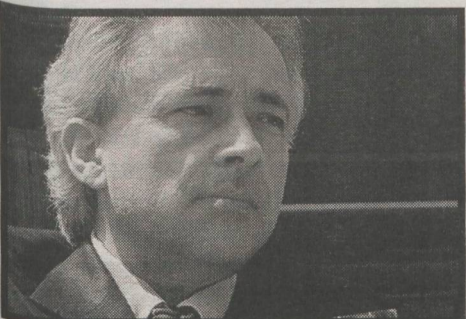
Het spectaculairste geval is dat van Phineas

Gage, zegt Van Heerden. Een spoorwagearbeider in New England die op een dag in 1848 een fout maakte bij het opblazen van een rots. De springstof ontplofte te vroeg, waardoor een ijzeren staaf zich dwars door Gages schedel boorde, en door de prefrontale hersenkwab. Dat bleek, na opgraving, uit een reconstructie van de schedel. Wonderbaarlijk genoeg genas de man, maar hij leek in niets meer op de succesvolle voorman die hij was. Integendeel: een rusteloze, obsceniteiten uitslaande ellendeling die niet meer wist hoe hij zich diende te gedragen. Ook hij hield bij beslissingen geen rekening met zijn belangen en kon niet meer vooruit denken.

Van Heerden vindt Damasio "een interessante

man" maar wel een typische neuroloog. "Die schieten vaak te ver door in hun verklaringen, generaliseren te gemakkelijk, denken dat ze het raadsel van het bewustzijn zo ongeveer hebben opgelost. Zodra ze weten waar in de hersenen iets gebeurt, denken ze dat ze ook begrijpen wat er precies gebeurt. Dat is een discussie die psychologen en neurologen de komende decennia zullen voeren."

De lezing van Damasio vindt plaats op 3 februari, om 20.00 uur, Tongersestraat 53. Entree bedraagt 3 euro; voor studenten gratis

Antonio Damasio

Bij Drukkerij Em. de Jong

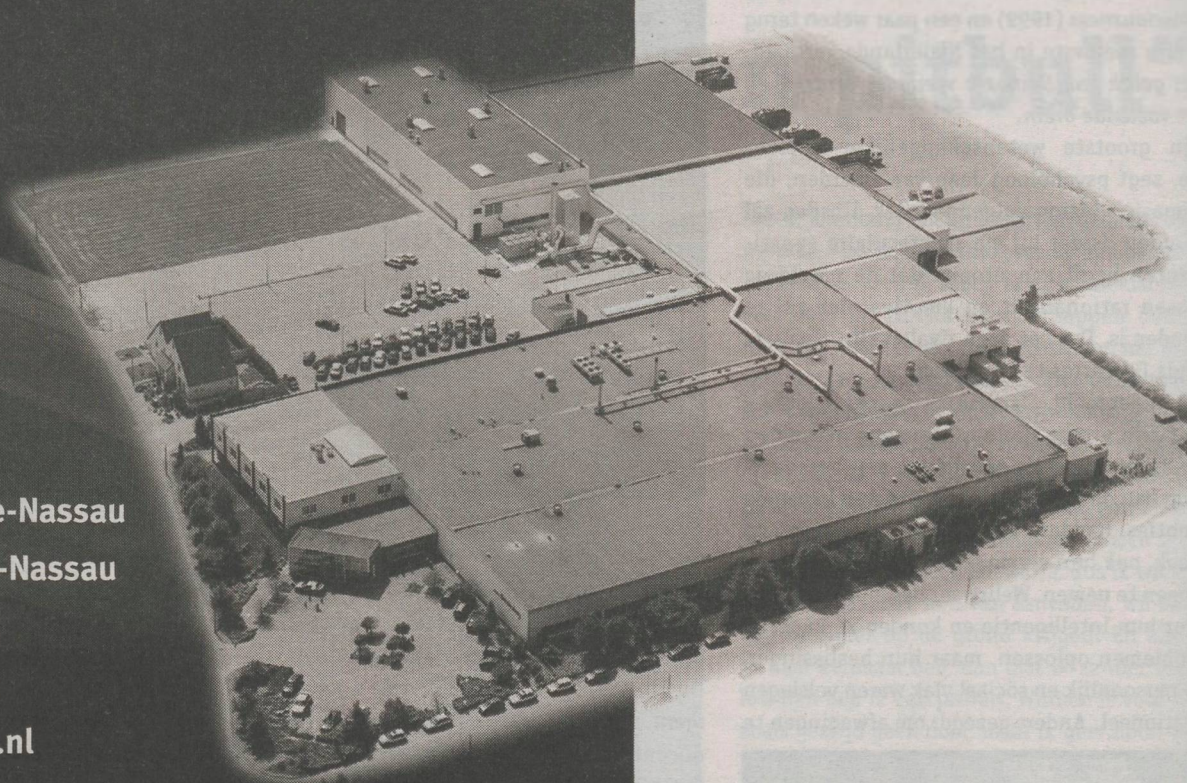
rollen

opmerkelijke

producties

van de pers

Drukkerij Em. de Jong
Postbus 8 5110 AA Baarle-Nassau
Visweg 8 5111 HJ Baarle-Nassau
Telefoon 013 - 507 5555
Telefax 013 - 507 9100
Internet www.emdejong.nl
E-mail drukkerij@emdejong.nl

Midden tussen het groen
van de Baronie,
letterlijk op de Nederlands
- Belgische grens
in Baarle-Nassau,
bevindt zich - sinds 1906 -
Drukkerij Em. de Jong.
Deze moderne Nederlandse
grafische onderneming
geniet in de grensstreek,
maar ook ver daarbuiten
grote bekendheid.
Steeds meer opdrachtgevers-
van-formaat uit vooral
Nederland en België
weten ons moeiteloos
te vinden. Dat is trouwens
niet verwonderlijk, want
wij hebben onze klanten
veel te bieden: kwalitatief
hoogwaardige faciliteiten,
messcherpe prijzen en
tiptop service.

ESN-chairman Remco Brouwers and Sylvie and Kathi from Vienna Photo: Philip Driessen

ESN meets new batch of foreign students

Buying your own bed covers first

Is there an Ikea around here? Do the people in Maastricht speak German too? Which supermarket is the cheapest? This week, the Erasmus Student Network Maastricht welcomed about 250 foreign students at the NS station. When the newcomers arrive, they already have lots of questions.

In the departure hall of the station, Remco Brouwers, chairman of ESN Maastricht, is sitting at a stall with information for the newly arrived students. A large flag showing the ESN logo is leaning against the wall, indicating where they should be. "Some do not expect to be met here and think that they have to find their own way. Others immediately ask for lots of information,

for example whether they can still enrol for activities during our introductory week," says Brouwers. The chairman's telephone is ringing constantly. Laughing: "I received the first call at half past five this morning. A Canadian girl wanted to let me know that her plane had been delayed and that she would not be arriving at one o'clock but at four o'clock." A little later, Kathi and Sylvie, two students from Vienna report in, clearly happy and excited to be here. They fire their questions straight off: "Is it true that speakers of German can read a Dutch newspaper quite easily?" And "do I have to buy my own bed covers?" Brouwers explains where they can do so, and which supermarket has the lowest prices. "Albert Heijn is the most expensive. And Ikea is a 23-minutes train ride away," Sylvie

knows. She already did quite a bit of research on her new place of residence. After a few minutes, the two girls are collected by one of the ESN mentors who will take them by minibus to their temporary home, the Guesthouse. Brouwers stays at the station, waiting for the next train. "We all take turns, making sure that there is always someone from ESN present here between nine and five." There is an introductory week until 3 February, with activities such as a casino evening, wine tasting at the Hotel Management School and a final party in the Nightlive. Those who would like to see other parts of the Netherlands may then spend the weekend travelling with ESN to Rotterdam, Scheveningen, Delft and Amsterdam.

■ Irene Smeets

Feelings and thoughts are inseparable

Emotions are vital when making rational choices. This is the proposition that made American neurologist Antonio Damasio famous. Next Tuesday, he will give a lecture at the Universiteit Maastricht.

Damasio is a world-famous author, certainly in academic circles. A not unfamiliar characteristic of world-famous authors is the fact that it is not easy to make hard and fast agreements with them. The American neurologist was supposed to come to Maastricht last November, to present the Damasio Lecture. This was what Studium Generale had planned, but unfortunately, he cancelled. However, next week he will be here and mount the platform.

Damasio, who is a professor of neurology at the University of Iowa, not only enjoys fame among his colleagues but also among interested laymen. This is partly because he is an excellent writer who frequently uses apt metaphors. In particular his book *Descartes' Error: Emotion, Reason and the Human Brain* (1994) was well received. It has been translated into more than twenty languages. It was followed by *The Feeling of What Happens: Body and Emotion in the Making of Consciousness* (1999), and only a few weeks

ago his latest book - *Looking for Spinoza: Joy, Sorrow and the Feeling Brain* - was translated into Dutch as *Het gelijk van Spinoza: vreugde, verdriet en het voelende brein*.

His greatest scientific achievement, according to psychologist Jaap van Heerden, who will introduce Damasio's lecture next Tuesday, is that he has demonstrated by means of spectacular experiments that the separation of rationality and emotions cannot be maintained. These two entities are not rivals, as has been claimed since Descartes.

Damasio examined patients who, as a result of damage to the prefrontal lobe of the brain, lost certain emotions and hence also the capacity to take rational decisions. He found that they still possessed a variety of knowledge and were able to solve logical problems, but their decisions in personal and social matters turned out to be completely irrational. In short, he writes, a shortage of emotions can be just as damaging for someone's rationality as a surplus of emotions. According to Van Heerden, the most spectacular case is that of Phineas Gage, a railway labourer in New England who, one day in 1848, made a mistake when blowing up a rock. The explosives went off too soon, causing an iron rod to pen-

etrate Gage's skull. Miraculously, the man recovered, but in no way resembled the successful foreman that he had been. On the contrary: he had turned into a restless scoundrel, uttering obscenities, no longer knowing how to behave. After the accident, Damasio wrote, he could no longer make rational decisions, was unable to look after his own interests when making decisions, and did not think ahead anymore. Emotions therefore appear to be vital for the ability to make choices. Van Heerden finds Damasio "an interesting man" but a typical neurologist. "They often tend to take things too far with their explanations, generalise too easily, and almost think that they have solved the mystery of our consciousness. As soon as they know *where* something happens in the brain, they believe that they also know exactly *what* happens. This is a discussion that psychologists and neurologists will be having for the next few decades."

■ Maurice Timmermans

Lecture Damasio, february 3th, 8 p.m. Collegezaal Tongersestraat 53; entrance fee is 3 euro, students free admission

Not on page six

Thesis supervision

The student faction in the Economics faculty council pointed out recently that there are too few thesis supervisors in the marketing department and students sometimes have to wait for more than a month. In practice, it appears not to be so bad: lecturers are indeed busier than elsewhere, supervising between 12 and 28 students, rather than the usual 14, but there is no such thing as a waiting list.

Marketing is a popular degree programme, favourite topics being logistics and brand management. The department can handle approximately 240 students, but has about 280. Students know that they must learn to live with the busy agendas of lecturers who specialise in the popular themes, says thesis co-ordinator Charles Pahud de Mortanges. If a lecturer does not have an opening immediately, students usually choose another solution: "Not long ago, someone decided to start on different subject because the other supervisor was available immediately," says Pahud. He does not know whether extra staff to lighten the load is an option: "I wonder if we can just take on new staff for supervision. Besides, I have never heard anyone complain."

University theatre

The grand plans for a university theatre that would have shows on four to five evenings a week, have definitely been scrapped. It is too expensive, says vice-chairman of the Executive Board, Anne Flierman. There will now be "another solution". Exactly what that entails, will become clear in February.

In December 2001, the then president of the Executive Board said that the project would go ahead. The idea was to build a theatre for 150 people in the 'church hall' of the former Bonenfanten monastery. There would be activities throughout the week, organised by Studium Generale and Alles is Drama. In his farewell speech, he asked for a contribution for the project (total costs were then estimated at 1 million guilders). Running the whole operation would cost two hundred thousand guilders a year. Flierman now: "Those figures were not based on studies. It appears that everything would be much more expensive. Such an elaborate type of theatre hall is just not feasible."

BaMa in Europe: nowhere the same

On paper, the European Bachelor-Master system is a great leap forward, but in practice the EU countries do their own thing. There is no co-ordination whatsoever, according to Peter Bouhuijs, director of the Universiteit Maastricht's Active Learning Expertise Centre. "New member states such as Hungary or Slovenia have no idea what is expected of them."

The deadline of 2009, stated in the Bologna Declaration, will certainly not be met. Not when it comes to Europe having a coherent set of study programmes by then. Important steps in that direction have not been taken yet, says Bouhuijs, whose job as director of the Expertise Centre regularly takes him abroad to inspect institutes and offer advice. The main problem is that countries independently make various adaptations, without paying any attention to the measures taken by other member states. So, it is not a case of countries not being in line: there is no line. It is true that all parties use the same terminology, but in practice names can mean almost anything.

"Tel Aviv used to be an energetic city with many busy restaurants, crowded coffee bars and trendy clubs" Photo: Thomas Schlijper/HH

Israeli student Noa Laor talks about her life in Aviv

The abnormal has become normal

Noa Laor (24) is an Israeli and first-year student of European Studies in Maastricht. The country of her childhood is disappearing. She understands the Palestinian revolt.

■ Text Irene Smeets

"When I was six, I could easily play outside until half past nine in the evening without my parents being worried. Today that is unthinkable: not only because of the conflict, but also because prosperity and the Americanisation in Israel has brought about crime and drug-related problems."

The world has changed drastically since her

youth. When Yitzhak Rabin was still prime minister, Noa regularly participated in discussion weekends for Palestinian and Israeli youths. They looked at what united them and they cooked together during camping nights. At that time, the two parties were still trying to find each other, there was a beginning of some cultural integration and Noa wished that

one day she will write a cooking book with Palestinian-Israeli dishes. After Rabin was murdered in 1995, the attempts at conciliation very quickly turned from bad to worse. They hit rock bottom when Ariel Sharon became prime minister in 2001. His hard-fisted policies against the Palestinians have driven them towards more and more violence in her country.

In April 2000, she left for Paris to train to be a cook. Each time she returned to her home in Tel Aviv, the situation had become worse. "At first it used to be an energetic city with many busy restaurants, crowded coffee bars and trendy clubs, where the world's best DJs played, including Tiësto." From September 2000, with the second intifada (Palestinian revolt), everything changed. "There are army and police everywhere in Tel Aviv and tanks

on the highways to the suburban cities. Your bag is constantly checked. In the end, nobody went to the coffee bars anymore, whereas before you had to wait twenty minutes for a table. The economy collapsed and many of my friends could no longer find jobs. I used to always enjoy a visit to the market place because of it's always fresh products. I would talk to the merchants there, but now you see increasing poverty, people stealing because they are hungry."

The abnormal has become normal in her daily life. "Last year, we were sitting in a restaurant with the whole family. The food was delicious, the atmosphere was pleasant. Suddenly, out of the blue, my father says: 'In fact, it is irresponsible for us to sit here altogether. Someone just has to walk in with a bomb and the entire family will be wiped out in one

blow.'" During the last Christmas holidays, she found herself in another absurd situation. "I went out for a drink with a friend. On the way home, we got caught in a traffic jam for five hours. They had blocked the highway, because a van with terrorists had been spotted on our road. Eventually a few men were arrested and they found 20 kilos of explosives on them." She was not afraid at that moment: "I telephoned home to say that I would not be there for the evening meal. Then my father made a joke: 'Shall I send my helicopter to pick you up?'" Humour is a way of dealing with the situation.

She also uses her cynical sense of humour in Maastricht. To her German fellow students she says: "If you want to be my friend, you must be able to make jokes about the Jews and the holocaust. Jews are not holy. They are shocked

at first when I make a joke, but eventually it clears the air and they cautiously dare to join in the laughter. That makes me feel better." Why? Because she feels guilty all the time. The bloodshed in the occupied areas is a thorn in her side: "The Israeli army is plundering, raping and killing innocent people and calls it 'defence.'" In discussions with friends, she always defends the Palestinians, which regularly gets her into trouble. "At home, people say: 'you no longer sound like an Israeli anymore, but an outsider. We are suffering too!' This is true. I am starting to feel more like a European and I notice sadly that I am drifting a part from Israel, but I really do see the suffering. I think it is terrible that there are victims and that my friends are unemployed because of the economic slump, but in a way I can understand why the Palestinians carry

First-year student of European Studies Noa Laor Photo: Philip Driessen

out this extreme violence, no matter how gruesome it is. Look at what Israel is doing to them; it is haunting me in my sleep." In her study, Noa searches for arguments to support her opinion. When she writes an essay on a particular historical period, she looks for a link with the issues in her country. "Are there any events that could explain why we have ended up in this situation?" Because she studies abroad, she looks at the conflict from a greater distance. Her decision to choose European Studies was a conscious one: she hopes that the study programme will give her the tools to cope with the conflict in a rational way: maybe it's the starting point to create a league of different parties who believe that violence is not an option. She is focusing on Europe for a reason: she does not believe in a useful contribution from the United States. She realises that millions of Israelis disagree with her on this. "The US thinks that they can help us just by giving us money. In their view is that to my opinion, a strong economy is the key factor for reaching a solution. But that is not the way it works. There are so many different ethnic groups for whom other things are important, such as religion."

Is she not put out by the seemingly superficial problems of her fellow students? "No, I am jealous of them. When I turned eighteen, I had to do two years of military service, just like all eighteen-year-olds in Israel. I could not allow myself the luxury of wondering 'what shall I wear this evening', I had to iron my uniform and I was responsible for my soldiers in the army." She went home during the Christmas holidays and came back a little more optimistic. This was because of her father, whom she describes as 'the perfect man'. "On January the first, I visited Nazareth with my father. It's a special place, because it's the biggest Palestinian Arab city in Israel. It's half Christian and half Muslim population is a powerful historical example of religious coexistence. We ate

Arabic food there and had great discussions with Arab people. That is just typical of my father: he simply goes over to people for a chat. We were made very welcome and could talk about anything, without friction. This gives me energy, because you can see that both sides are longing for peace." She likes her father's open mind. "My father has had an eventful life. His parents survived the holocaust. He has always devoted himself to Israel and fought in the army during various wars. At the same time, he can look at the issue fairly objectively. He is disappointed in the government and sees that Israel is not doing right. He says that they should give the Palestinians what they want, and let the violence stop. Despite his bitterness towards politicians, he will not turn his back on Israel, and volunteers to help the police maintain safety in the neighbourhood."

She is no longer sure whether she can say anything she wants, even abroad. After her interview about her dreams of the future in *Observant 16*, she received a number of e-mails from students. Some were downright negative. The general purport was that she, being an Israeli, was not allowed to have an opinion about the conflict, because it was mainly the Palestinians who were the victims. And this was even though she is full of understanding for the Palestinians and is not trying to evoke pity from others. "I do not pity myself, but I do pity everyone in this war." Therefore, she was not sure about a second interview. What reactions will she get from students and lecturers? And can she cope with it all? "If I were to give this interview in Israel, I would get a lot of comments thrown at me, because of my left-wing ideas. Many Israelis, at this moment, loathe the leftist movement, because the movement is not counter-Palestinian. My whole family is leftist. So if I were ever to publish anything in Israel about the conflict, I know my family would support me."

Maastricht & Euroregion

Agenda 29 January - 3 March 2004 (selection)

4'33"

One of the BBC radio channels recently aired a composition performed by a complete symphony orchestra and called the enigmatic '4 minutes 33 seconds'. What makes this piece of music special is the fact that it doesn't contain a single note but it's composed entirely of ... silence. You got it right - silence. The whole orchestra just sits down, musicians holding their instruments while poor fellow listeners at home poke at innocent radio receivers wondering why reliable devices have suddenly gone numb.

Silence is golden, they say, and it must be so to get a slot on the BBC. But if I had 4 minutes 33 seconds of prime time and a world audience, the last thing I would go for would be silence. No way I would just sit there tight-lipped, not while I've got so much to say.

For example, I've got plenty to say about Anna Lindh who was cut open by a fruit-cake in a shopping mall in downtown Stockholm. I understand unprovoked violence is becoming common in Europe. What bothers me more is that the doer with whom I might share Balkan genetic material will probably end up leading a pampered life in some cozy mental institution, his bills paid by the Swedish taxpayer.

I can't remain silent for 4'33" when a pupil shoots a teacher in the Dutch city of The Hague and his school-friends protest in his support. Right, this student was misunderstood, you see ... Excuse me, but there is nothing else to see here but a standing invitation to go bowling for Columbine. Thanks, but no thanks.

I've got my opinion on the case of the Dutch marine who unintentionally killed a looter in Iraq and was later investigated in the Netherlands. The last time I checked, Dutch prosecutors were not entrusted with guarding universal human rights, international law norms and intergalactic peace. Learn to live with it and let Erik O. walk.

If I had that time on the air, I would also speak about people dying from bird flu, about others boarding planes with pockets full of bullets, about secret list of airlines banned in Europe that we still board full of trust in the EU and its fairy-tale consumer protection. Come again, consumer what???

I can speak forever about the euro's surge, which almost made non-EU students in Maastricht extinct; about George W. who after sending people to Afghanistan and Iraq is now aiming at Mars; about the Extreme Makeover hype; but the truth is that my 4'33" are over.

Up to you what you want to fill yours with.

Let me know what you would fill your 4'33" with. nia_observant@hotmail.com

The Herb Spectacles

theatre opera

Tue. 10 February

Der Prinz von Homburg

20:15, Vrijthof theatre. Hans Werner Henze's opera in three acts, by National Travelling Opera. An opera about love and honour on the battlefield. Sung in German. € 38

theatre concert

Mon. 9 February

Gitanos de Granada

20:00, Kerkrade Theatre. Flamenco concert by Furia Maya. € 23

Thurs. 12 February

Christina Branco

20:00, Hasselt Cultural Centre. Fado music. € 17

Fri. 13 February

Shura Lipovsky and Deborah Carter & Wereld-wijven

21:00, Vrijthof theatre. Lipovsky is one of the most famous singers of Yiddish songs. Carter plays contemporary jazz with Latin influences. € 12

Sat. 28 February

Bill Bruford and Michiel Borstlap

21:00, Vrijthof theatre. Fascinating and exciting jazz music. € 10/ € 7 for students.

show

Sat. 31 January

Country Road

20:00, Kerkrade Theatre. Country Music Show with Savannah, Ruud Hermans, 4 Wheel Drive and Sandra Vanreys. E 20

Drama

Thurs. 12 February

Dead Orange Walk

20:30, Huis van Bourgondië. Fragments from the diary and life of Mexican artist Frida Kahlo are the starting points for this performance by dancer Eduardo de Paiva Souza and theatre maker Ulrike Quade. € 8/ € 6 with discount pass.

Sun. 14 February

Only the Lonely

20:30, Landgraaf theatre. Solo play by Pip Utton, in English. € 12.50

music classical

Thurs. 29 January

Music on 4

17:00, Maastricht university hospital. Trio at Dawn, students from the Conservatory. Free entrance.

Sat. 31 January

Musical silhouettes

20:15, Vrijthof theatre. Limburg Symphony Orchestra conducted by Charles Olivieri Munroe. Arenski, Chopin, Dvorák. € 22

Sat. 31 January

Inspired sounds

20:30, Lutheran church. Studium Chorale has compiled a small anthology of 20th-century

choir music, including works by Poulenc, Messiaen, Manneke, Nees, and Marijn Simons. € 10. Reservations, tel.: 043-3617661.

Sun. 1 February

Intimacy in Openness

11:30, Centre Céramique. Malgorzata Michalik (violin) and Jet Janssen (piano) play works by Paganini, Mozart, Kreisler, Wieniawski and others. € 7.50

Sun. 8 February

Sharon Quartet/ Jeremy Menuhin

20:15, Conservatory. Amati chamber music series. Haydn, Mozart and Brahms. € 20/€ 5 for students.

Wed. 11 February

Intro-Concert

20:30, Vrijthof theatre. Tjeerd Oostendorp (tuba) and Arnold Marinissen (percussion) play works by Javier Alvarez, Ignacio Baca-Lobia, John Cage and Iannis Xenakis. € 8

Sun. 15 February

Tegenstemmen

15:30, Sint Janskerk. Dutch Student Chamber Choir conducted by Maria van Nieuwerkerken. Compositions by D. Verlaan and G.A. Trajillo, Friede auf Erde by Schönberg. For a complete programme, see www.stichtingintro.nl. € 8

Thurs. 19 February

Notes at lunchtime

12:30, Centre Céramique. Lunchtime concert by Maastricht Conservatory students. Free entrance.

Sat. 28 February

Hélène Schmitt

20:15, Cellebroeders chapel. Ancient Music Network. Hélène Schmitt (baroque violin), Karl-Ernst Schröder (chitarrone), Christian Rieger (harpichord) play works by Biber, Albertini, Schmelzer, Muffat, Richter and Viviani. € 13.50

pop

Sun. 8 Feb.

Gypsy Dave

17:00, Irish Pub John Mullins, Wijckerbrugstraat 40. Singer-songwriter.

open stage

Fri. 13 February

Open Stage in collaboration with SV KOKO

20:30, Kumulus theatre. Six to eight participants entertain the audience with dance, cabaret, music, drama, and literature. The theme is love. € 4/€ 3 for students. See www.sg.unimaas.nl

nightlife

night live

every Friday 23:00-06:00 R&B Flossin' Night

Sat. 31 January Saturday Night Boogie € 8

Sat. 7 February Moonbass Special Edition € 13

Sat. 14 February Non-X-Posed Presents Pray-boy € 20

Sat. 21 February Nightlive presents Lady Dana € 12.50

backstage

every Thursday, Friday and Saturday alternative music 22:00-02:00.

Fri. 30 January Don Londi Solo

world music

Fri. 6 February

Global Culture Night- Moroccan Music

20:30, La Bonbonnière. Salam plays funk rock rhythms with melodies from Morocco and Algeria. Followed by Moroccan Dance Night. € 10/€ 7 for students. See www.sg.unimaas.nl

dance

Thurs. 5 February

Women bathing

20:30, De Velinx in Tongeren. Dance theatre Hans Hof Ensemble. Five intimate female portraits. € 12

Fri. 13 February

Orpheo

20:15, Vrijthof theatre. Scapino Ballet Rotterdam performs a Greek mythical dance about Orpheus. To music by Gluck and Rossini. € 16

lecture

Tue. 3 February

The Neurobiology of Emotion

20:00, Nieuwenhof lecture hall, Zwingelput 4. English lecture by Prof. Dr. Antonio Damasio. Free entrance. See www.sg.unimaas.nl

Market/fair

Thursday

farmer's market (eco)

14:00-18:30, Stationsstraat (near Palace).

Friday

goods market

08:00-13:00, market, also great fish market.

Saturday

antique and jumble market

08:00-15:00, Stationsstraat, near the station.

Fri. 13 until Sun. 15 February

Book feast

10:00, MECC. Friday open until 21:00, Saturday and Sunday until 18:00.

special events

Thurs. 29 January until Sun. 1 February

International Film Festival Rotterdam-Maastricht

Lumière film theatre. More than 100 film shows in four days and special film concerts. Lumière also opens its four new cinemas. For a programme, see www.lumiere.nl

Thurs. 5 February

Benefit evening Maastricht Helps

19:30, reception hall of the Faculty of Law, Bouillonstraat 1-3. Presentations, Afghan music and delicacies, auction of Afghan and Dutch art and objects. Register via r.dekanter@gendferdiversiteit.unimaas.nl

Wed. 4 February

Preliminary rounds for the Amsterdam cabaret festival

20:00, Kumulus theatre. Try-outs of three candidates. € 7.50/€ 5 for students. See www.sg.unimaas.nl

Fri. 20 until Wed. 25 February

Carnival. Big carnival parade through Wyck and Maastricht centre on Sunday; family parade on Monday.

addresses

• Vrijthof theatre/UITbalie, 043-3505555 • Centre Céramique, 043-3505600 • De Kadans, 043-32161700 • Nightlive Music, 0900-2020158 • Platte Zool, 043-3262036 • Backstage, Tongerseweg 57, 043-3216296 • Conservatory, 043-3466680 • Bonnefantten, 043-3290190 • De Velinx Tongeren, 0032-12393800 • Hasselt Cultural Centre, 0032-11229933 • Kumulus, 043-3505656/3505555 • Huis van Bourgondië, 043-3219960 • Heerlen/Kerkrade/Landgraaf theatre, 045-5716607 • Week IN Week UIT, Cultural index: www.maastrichtnet.nl

Vrijthof theatre: On presentation of a student card, student travel pass, or CJP/CKV pass, remaining tickets for € 7, from 19:45, waiting list from 19:00.

Wendy Degens and Paul Pinxten (Publ. Week IN Week UIT / MaastrichtNet)

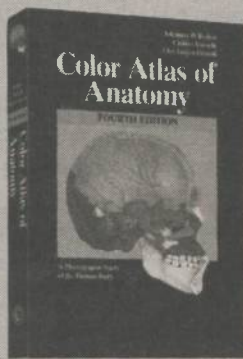
HET 17^E BOEKENFESTIJN BOOK FESTIVAL

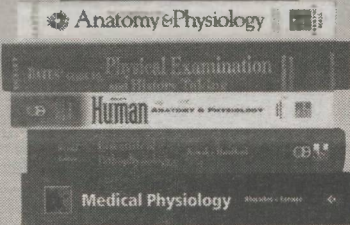
4 dagen lang verplaatst De Centrale Boekhandel het complete magazijn naar Maastricht. Dit unieke jaarlijkse evenement trekt duizenden bezoekers.

Alles gaat weg voor een fractie van de oorspronkelijke prijs. Soms verkleurd of met ezelsoor; het voordeel spreekt boekdelen.

SCIENTIFIC & COMPUTER BOOK SALE

De Centrale Boekhandel is organising a huge scientific book sale. Lots of special offers. Thousands of titles in every specialism. Textbooks, manuals, atlases, dictionaries - too much to mention here! Prices make a world of difference.

WHY PAY MORE?
DISCOUNTS UP TO 90%

HARRY POTTER
Ongelovelijk grote keus én alles goedkoper!
Bijvoorbeeld
GOBLET OF FIRE

NU **3.95**

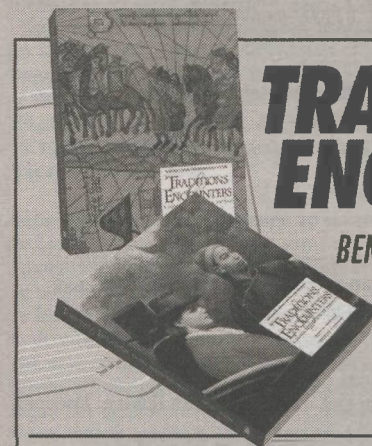
BATES' GUIDE TO PHYSICAL EX. AND HISTORY TAKING
7th. ed. Hét leerboek voor iedere geneeskunde student.

NU **12.95**

KOTLER'S PRINCIPLES VAN MARKETING
2e ed. 885 pag. Het meest complete basisboek. Onmisbaar naslagwerk.

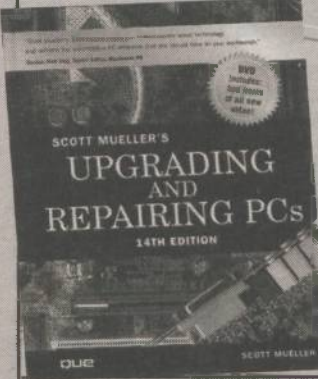
v.a. **5.95**

TRADITION & ENCOUNTERS

BENTLEY
Set à 2 delen.
A global perspective.

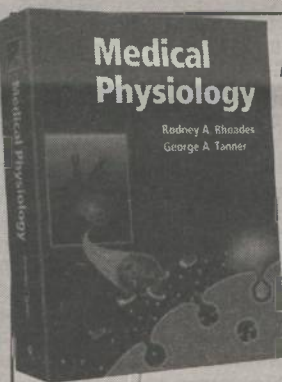
NU **9.95**

UPGRADING AND REPAIRING PC'S

Groots standaardwerk voor iedere PC liefhebber. 'n Must. Incl. 2 dvd's. 14th new ed.
normaal US \$ 59.99

NU **5.95**

MEDICAL PHYSIOLOGY

RHOADES
Uniek geïllustreerd basiswerk.
A solid understanding of this vital subject.
830 pag.

NU **6.95**

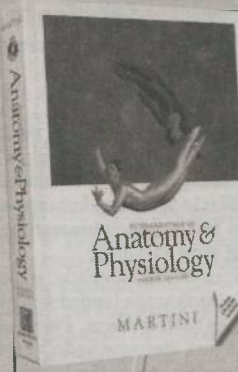

2.95

4.95

3.95

FUNDAMENTALS OF ANATOMY & PHYSIOLOGY

MARTINI. 4th. ed. Bijna 1.200 pag. met cd-rom. Een basiswerk voor 'n ongelovelijke prijs.

NU **11.95**

NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW
TOP 10 TITELS
TIJDELIJK VOOR WEGGEEFPRIJZEN

ZE ZIJN ER ALLEMAAL:

Allende - Brusselmans - Baantjer - Claus - Van Dis - French - Grisham - Van 't Hek - v. Istendael - King - Lanoye - Ludlum - Mulisch - Palmen - Van Paemel - Rowling - Rushdie - Smeets - Theroux - Vestdijk - Zwagerman enz. enz. enz.

DIT MAG U NIET MISSEN!

TIP Wees er tijdig bij, want dit wordt echt uniek en dan geldt **OP=OP**

... **PRESALE DAY** ...

THURSDAY 12 FEBRUARY 10-21 H

FRIDAY
13
FEBRUARY
10-21 H

SATURDAY
14
FEBRUARY
10-18 H

SUNDAY
15
FEBRUARY
10-18 H

MECC

MAASTRICHT

Pal aan de A2 - NL 043 38 38 383

B 03 82 07 258

www.boekenfestijn.com

ROMANS - ATLASSEN - TOP 10 LITERATUUR - NEWAGE - DRAMA - ARCHITECTUUR - JEUGDLAND - BUSINESS - KUNST - MUZIEK - REIZEN - MENS EN MAATSCHAPPIJ - HOBBY - WOORDENBOEKEN ETC. ETC. ETC.

Extra

10.000 Muziek cd's

NR met keuzeblokken Arbeid en onderneming;
 - Pensioenfondsen te Heerlen zoekt stagiair(e)
 NR voor project Corporate governance, duur +
 5 maanden, vereist blok: Rechtspersonen en/of
 Ondernemingen;
 - European Tax Department van Amerikaans
 bedrijf te Heerlen zoekt student FR met de vakken
 Vennootschapsbelasting, BTW en Internationaal
 belastingrecht;
 - Vodafone Maastricht kan stagiair(e) op afde-

ling Compensation & Benefits (Arbeidsrecht en
 Pensioenen) plaatsen;
 - CBS te Heerlen zoekt stagiairs met specialisatie
 bestuursrecht met stagevergoeding.
 - Stage bij FIAN te Heidelberg (Mensenrechten
 organisatie die zich specifiek bezig houdt met
 het recht op voedsel voor iedereen) kennis van
 Mensenrechten vereist;
 - Stage bij 'Policy Action' (adviesbureau m.b.t.
 de Europese Unie) te Brussel per 1 februari a.s.,

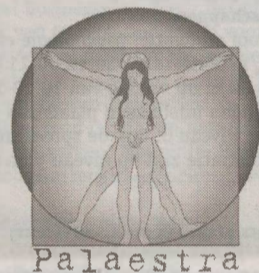
betaalde stage voor minimaal 6 maanden, kennis
 van Europees recht vereist, snel reageren s.v.p!;
 - Internationaal bedrijf in regio Amersfoort zoekt
 stagiair(e) civiel recht per eind januari 2004 (inte-
 ressante projecten, Engels ook voertaal) tevens
 stagevergoeding;
 - AKD Prinsen van Wijmen te Brussel heeft 3-
 maandelijks stageplaatsen op het gebied van
 Europees- en mededingingsrecht vanaf april 2004,
 stagevergoeding;
 - Koninklijke Marechaussee (Kmar) te Den Haag
 zoekt per feb./maart 2004 stagiair(e) op juridische
 afdeling, tevens mogelijkheden de vele andere

aspecten van de Kmar te zien;
 - AKD Prinsen van Wijmen te Eindhoven heeft de
 komende maanden binnen verschillende secties
 mogelijkheden voor studentstagiaires;
 - Delta Lloyd te Amsterdam zoekt stagiair(e) voor
 minimaal 3 maanden op het gebied van sociaal
 zekerheidsrecht en arbeidsrecht, stagevergoeding;
 - Advocatuur: kantoor in Amsterdam (ook voor
 studenten FR), kantoren in Den Haag, Utrecht
 en Groningen voor student met studierichting
 Bestuursrecht (mogelijkheid tot baan), kantoor in
 Eindhoven voor student met civiel- of bestuurs-
 rechtelijke achtergrond (mogelijkheid tot baan);

SPECIAL OFFER

Become a member of Maastricht Athletic Club
 or Health Center Palaestra
 (membership ends 1 July 2004) and you only
 pay € 139 (incl. entrance fee)

FITNESS
Aerobics
Spinning
SAUNA

Palaestra

Fitness - Spinning - Sauna
 Mergelweg 40
 Tel. 043 3215161
 info@Palaestra.nl
 www.Palaestra.nl

Fitness - Aerobics - Sauna
 Brusselsestraat 74a
 Tel. 043 3258179
 info@maastrichtathleticclub.nl
 www.maastrichtathleticclub.nl

Show this add when you subscribe

Voorlichtingsdag masters woensdag 18 februari

economie, wijsbegeerte, rechten, communicatie,
cultuur, theologie, sociale wetenschappen

www.uvt.nl
 studievoorlichting@uvt.nl
 (013) 466 2211

dansen,
 dansen
 en nog
 eens
 dansen

kasteel
 vaeshartelt
 maastricht,
 verrassend
 anders

KASTEEL
VAESHARTELT
 HOTEL

Kasteel Vaeshartelt
 Weert 9, Maastricht
 tel 043 369 02 00
 e-mail info@vaeshartelt.nl

www.vaeshartelt.nl

- Stagemogelijkheden in Brussel bij Confederation of National Trade Union Centres;
- Stage voor 3 maanden bij bedrijf in Haren (Groningen)(verbintenisrecht, intellectuele eigendom, auteursrecht);
- INTEGRAND Maastricht tel.: 043-3883397, bemiddelt voor stages en opdrachten: www.integrand.nl
Aan deze berichten kunnen geen rechten worden ontleend.
De uitgebreide nieuwsbrief staat iedere week op: www.rechten.unimaas.nl/burstage
Informatie over dit aanbod op bureau stages, tel 3883076/3883243/3883274.

Bureau "MeesterWerk"
bemiddelt tussen werkgevers en afstude-
rende juristen van de UM. Daarnaast adviseert MeesterWerk de (oud)studenten over arbeidsmarkt en loopbaan, brieven en c.v.s. Kijk voor meer informatie op www.MeesterWerk-UM.nl <<http://www.MeesterWerk-UM.nl>> en bel voor een afspraak met mr. Ellen van Hezik, tel 043-3883344. E-mail: ellen.vanhezik@facburfd.unimaas.nl

Bericht van advocatenkantoor Simmons & Simmons Trenité

In de Observant is onlangs een artikel verschenen onder de titel: "Willen advocatenkantoren geen Maastrichtse studenten?". Daarin wordt, hoewel onbedoeld, de schijn gewekt dat Maastrichtse studenten bij Simmons & Simmons Trenité niet welkom zouden zijn. Dat is alles behalve waar. In de vestiging in Rotterdam werken veel advocaten die in Maastricht gestudeerd hebben. Een aantal van hen zal een workshop geven tijdens de Jurist in Bedrijfdagen op 18 februari a.s. Als je nieuwsgierig bent naar hun ervaringen in de praktijk en de voordelen die het onderwijssysteem van de Universiteit Maastricht hen geboden heeft, kom dan gerust langs.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of indien aanwezig via het bij de vacature vermelde e-mailadres) binnen 10 kalenderdagen richten aan de personeelsdienst van de betreffende faculteit of het betreffende servicecentrum of bureau (Postbus 616, 6200 MD Maastricht). De vacatures staan open voor herplaatsingskandidaten en voor interne kandidaten (= medewerkers en uitkeringsgerechtigden van de UM). Bij gebreken geschiktheid hebben herplaatsingskandidaten de voorkeur.

Informatie over interne vacatures kunt u inwinnen via INTERNET (de homepage van het Loopbaancentrum voor medewerkers): <http://www.unimaas.nl/> of bij het Loopbaancentrum voor medewerkers, tst. 82684/83179.

FdG

Promovendus Caphri (v/m), 40 uur per week
Taken: Bij de capgroep Epidemiologie start een promotieonderzoek naar de factoren die een rol spelen in het beloop van burnout en chronische vermoeidheid. Binnen de Maastrichtse Cohortstudie naar vermoeidheid in de arbeidssituatie zijn gegevens verzameld die de basis zullen vormen voor het onderzoek naar factoren die een rol spelen bij het verloop van burnout. Voor een aantal deelvragen zullen nieuwe data worden verzameld. Daarnaast heeft er in een eerder stadium een behandelstudie plaatsgevonden onder ernstig vermoeide werknemers die opnieuw opgevolgd zullen worden.
Functie-eisen: U bent gezondheidswetenschapper, epidemioloog of arbeids- en organisatiepsycholoog, of heeft een aanverwante opleiding. Aantoonbare interesse in en ervaring met kwantitatief onderzoek op het gebied van arbeid en gezondheid, affiniteit met psychosociale problematiek. Zelfstandig, creatief, vaardigheden in het Engels. Opleidingsomschrijving: Afgestudeerd in de Gezondheidswetenschappen, Epidemiologie, arbeids- en organisatiepsychologie of een aanverwante opleiding.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 48 maanden. Uw salaris bedraagt € 1.683,- bruto per maand in het eerste jaar van aanstelling tot € 2.258,- bruto per maand in het vierde jaar, conform AIO salaris.
Informatie: Bij dr. G. Swaen, tel.: 043-3882386.
Vacaturenummer: AT2004.204/PZFdGvacatures@facburfdg.unimaas.nl

FdGW

Secretaris/beheerder (v/m), 32 uur per week
Taken: Uitvoeren van werkzaamheden op secretariael, bestuurlijk-organisatorisch en beleidsvoorbereidend gebied voor de School voor Levenswetenschappen van de UM te Maastricht (NL) en het LUC te Diepenbeek (B). Organiseren, voorbereiden en vastleggen van vergaderingen. Bewaken van voortgang van processen. Zorgdragen voor informatievoorziening en communicatie met studenten, docenten en onderzoekers. Financieel beheer, opstellen begroting en verzorgen (onderwijs-)rapportages.
Functie-eisen: (Net afgestudeerde) academicus. Uitzstekende schriftelijke en mondelinge uitdrakkingsvaardigheid. Communicatief. Goed kunnen plannen en organiseren. Flexibel gedrag. Gevoel voor verhoudingen. Pro-actief.
Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 24 maanden. Het salaris bedraagt minimaal € 2.258,- bruto per maand tot maximaal € 3.415,- bruto per maand (bij een fulltime dienstverband).
Informatie: Bij Prof. dr. J. Geraedts, tel.: 043-

38875899.

Vacaturenummer: AT2003.188/PZFdGW@facburfdg.unimaas.nl

FdGW/Capaciteit tsgroep GVO, onderzoeksinstituut Caphri

Onderzoeker kankerpreventie (v/m), 40 uur per week

Taken: U denkt mee bij de opzet en ontwikkeling van preventiecampagnes (bv. web-based voorlichting op maat) van het KWF Kankerbestrijding over huidkanker, roken, vroege ontdekking van kanker, erfelijkheid, voeding en overgewicht. U verricht tevens (determinanten)onderzoek naar deze thema's en evalueert de KWF hulp- en informatielijn. U rapporteert over uw bevindingen aan het KWF en de UM en schrijft wetenschappelijke publicaties over uw onderzoek welke uitmonden in een proefschrift.

Functie-eisen: Afgestudeerd in de Gezondheidswetenschappen of de Sociale Wetenschappen. U beschikt over de vaardigheden om wensen van de praktijk af te stemmen met eisen van de wetenschap. U beschikt over goede schriftelijke en mondelinge vaardigheden en heeft ervaring en affiniteit met kwantitatief onderzoek (waaronder SPSS).

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 48 maanden. Uw maximum bruto maandsalaris bedraagt € 2.368,-.

Informatie: Bij prof.dr. Hein de Vries, e-mail: hein.de.vries@gvo.unimaas.nl, of op tel.: 043-3882406/2410.

Vacaturenummer: AT2004.202/PZFdGW@facburfdg.unimaas.nl

FdP

Promovendus (v/m), 40 uur per week

Taken: De capaciteitsgroep Experimentele Psychologie zoekt een promovendus voor onderzoek naar de vraag waarom mensen met overgewicht zoveel moeite hebben om van lekker eten af te blijven. Er zijn aanwijzingen dat een algemeen probleem met impulscontrole ten grondslag ligt aan overmatig eetgedrag. In een reeks experimenten zal worden onderzocht of mensen met overgewicht gekenmerkt worden door impulsiviteit en psychofysiologische reactiviteit.

Functie-eisen: U bent afgestudeerd in de psychologie of geestelijke gezondheidkunde. U bent een enthousiaste onderzoeker en hebt belangstelling voor psychopathologie, psychofysiologie en experimenteel onderzoek. U beschikt over goede statistische vaardigheden en u kunt programmeren. U kunt goed schrijven, in het Nederlands en Engels. Gewenst opleidingsniveau: academisch.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 48 maanden. Uw salaris bedraagt € 1.668,- bruto per maand in het eerste jaar van aanstelling tot € 2.347,- bruto per maand in het vierde jaar, conform AIO salaris.

Informatie: Bij dr. Sjaan Nederkoorn, tel.: 043-3881925.

Vacaturenummer: AT2004.201/PZFdPvacatures@Psychology.unimaas.nl

Proefschriften goed en goedkoop!

formaat proefschrift 16,5 x 24 cm

omslag gedrukt in zwart met een steunkleur op 250 grams gestreken papier (glans of mat)

binnenpagina's geprint (600 dpi) in zwart op 90 grams houtvrij offset papier

afwerking garenloos verlijmd

aanvraag isbn nummer wordt door ons verzorgd

de levertijd bedraagt 15 werkdagen, na aanlevering pagina's

uitnodigingskaartjes en stellingen zijn bij de prijs inbegrepen

ontwerp omslag op basis van nacalculatie

stuksprijs per proefschrift				
oplage	200	300	400	500
pag.96	3,83	3,60	3,48	3,41
112	4,27	4,04	3,92	3,85
128	4,71	4,48	4,36	4,29
144	5,15	4,92	4,80	4,73
160	5,59	5,36	5,24	5,17
176	6,03	5,80	5,68	5,59
192	6,46	6,23	6,11	6,04
208	6,90	6,67	6,55	6,48
224	7,34	7,11	6,99	6,72
240	7,78	7,55	7,43	7,36

Bovenstaande prijzen zijn excl. 6% btw en gebaseerd op aanlevering van kant en klare pagina's, dit kunnen zowel prints als digitale bestanden zijn.

Unigraphic

DESIGN & PRINT

0 4 3 3 8 8 3 9 7 0

SQUASH CENTRUM

Erik van Pluijm

Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Elke student of scholier krijgt een geweldige korting
Voor €21,95 per maand ben je lid en kan je onbeperkt squashen van 09.00 - 17.00 uur en van 22.30 -24.00 uur inclusief gebruik sauna. Losse baanhuur €7,00 per persoon per 45 minuten tot 17.00 uur.
Na 17.00 uur €8,50 inclusief gebruik sauna.
Word nu lid en je krijgt een squashracket van €42,50 voor €22,95

Squash

de sport voor jou

Bel voor het boeken van een squashbaan: 3216387

Voor meer informatie zie www.squashmaastricht.nl

ONDERSTEUNING NODIG BIJ HET STOPPEN MET ROKEN?

En wel eens last gehad van somberheid of interesseverlies?

Dan kunt u, bij gebreken geschiktheid, meedoen aan een onderzoek naar de werking van een nieuwe stopmethode. Ondersteuning wordt via de telefoon gegeven en er zijn geen kosten aan verbonden.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door STIVORO, het Trimbos-instituut en de Universiteit van Amsterdam. Geschiktheid voor de methode en het onderzoek wordt bepaald met een korte vragenlijst en een telefonisch interview. Van deelnemers aan het onderzoek wordt verwacht dat ze drie vragenlijsten invullen, die ze verspreid over 12 maanden krijgen thuisgestuurd.

Mannen en vrouwen (18 - 65 jaar) die interesse hebben in deelname of meer informatie willen ontvangen kunnen zich op werkdagen aanmelden bij STIVORO via het telefoonnummer 070.312 04 16 of hun naam en adres mailen naar onderzoek@stivoro.nl

Zie ook voor meer informatie www.stivoro.nl/onderzoek

MET DANK AAN
NATIONALE
POSTCODE
LOTERIJ

HOUD AMREF FLYING DOCTORS IN DE LUCHT...

Al vanaf €2,50 per maand helpt u Afrika om zelf een menswaardig bestaan op te bouwen.

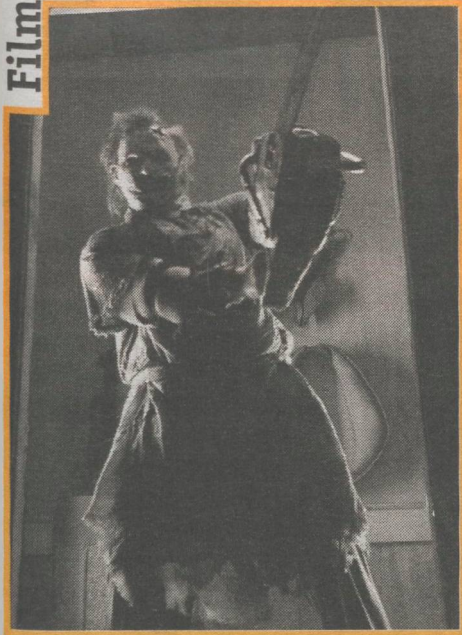
Giro 8829 in Leiden. Tel 071-5769476 of www.amref.nl

AMREF

FLYING DOCTORS

SelfSupporting Africa

Film

Veel horror, geen goede film

★★

Vijf jongeren rijden in een busje richting Houston om naar het concert van hun favoriete band te gaan. Midden op de weg loopt een meisje, alleen. Ze stoppen en nemen haar mee. Ze blijkt in een verwarde staat, die al snel in wilde paniek omslaat. Plotseling trekt ze een pistool onder haar jurk vandaan en schiet zichzelf door het hoofd.

Zo begint *The Texas Chainsaw Massacre* van Marcus Nispel, een remake van het origineel uit 1974. Opnieuw belanden de jongeren in een huis waar *Leatherface* (Andrew Bryniarski)

rondvaart, een engerd met een huidziekte die zijn slachtoffers de kelder in sleurt en van hun huid ontdoet. Zijn familieleden, de enige bewoners in de wijde omtrek, moedigen zijn sinistere praktijken aan en helpen hem zelfs aan verse slachtoffers. Zoals het een goede horrorfilm betaamt, worden alle tere zieltjes te grazen genomen door de boze *Leatherface*, op de hoofdrolspeelster Erin (Jessica Biel) na. Zij rent de resterende film in een strak shirtje voor de slachter met zijn kettingzaag uit. Wie van ongecompliceerde, traditionele horror houdt, moet beslist naar de bioscoop gaan om deze film te zien. De schrik-effecten zijn niet altijd voorspelbaar en de kelder van *Leatherface* is echt de laatste plek ter wereld waar je gevon-

den zou willen worden. Maar zijn kettingzaag die alle mensen doorklieft, zien we nooit echt aan het werk. Wellicht zou het voor een echte fan wel wat grafischer mogen. Ook is het een beetje goedkoop dat de sprinklerinstallatie op een gegeven moment aanspringt louter en alleen om het truitje van Jessica Biel nat te houden. "Deze *Texas Chainsaw Massacre* is een glad, weinig opzienbarend product, dat de titel en de reputatie van de beruchte voorganger slechts gebruikt als marketingmiddel," schrijft *Cinema.nl* terecht. Deze versie brengt kortom topvermaak van de laagste plank.

■ Floris van Blankenstein

Televisie

Voormalige pioniers van antitelevisie

Voor wie genoeg heeft van de 'Arnie Alberts'-presentatoren en -producties gloort er hoop. Want sinds kort zijn de programmamakers van het kaliber 'kont tegen de krib en schijten maar' Paul Jan van de Wint en Rob Muntz terug op de buis. Ooit maakten zij furore in VPRO's *Was-kracht!* door Emile Ratelband - altijd de beheersing zelf - te provoceren tot een knietje in de edele delen van Muntz. Ook verleidden zij een Amerikaanse tv-dominee tot het zeggen van "Godverdomme". Maar met hun Hitler-persiflage in Wenen, voorzien van snorretje en zwarte ballonnen gevuld met Zyklon-B, vergalopperden ze zich. Ontslag volgde. Fijnbesnaard is anders, maar er gebeurde weer eens wat.

Met hun nieuwe programma op maandagavond *Het Grote Complot - De wereld verklaard pro-*

beren ze weer vrolijk tegen heilige huisjes te schoppen door als moraalridders, gewapend met zwaard en 'normen en waarden'-schild, ons te bewijzen dat de wereld één groot complot is vanwege media, politiek, geld, misdaad, oorlog en macht.

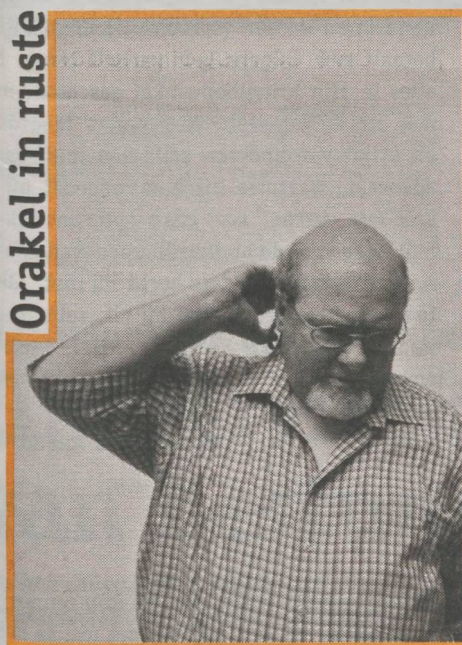
Helaas is het nog slaapverwekkender dan het klinkt. De branieschoppers van weleer interviewen hun gasten - onder meer Onno Ruding, Dries van Agt en Hans van den Broek - zo zalvend dat zelfs 'odebrenger' Ivo Niehe er jaloers op zou worden. Ook de bravoure waarmee het duo heel tv-kijkend Nederland op de kast joeg in programma's als *Jacht Is Natuurlijk*, een vrolijk portret van een leuke hobby is verworpen tot misplaatste ondeugendheid wanneer Muntz een keer ongeïnteresseerd in de neus peutert

of demonstratief zijn broek laat zakken. Als je dan nog tijdens de interviews met beelden komt van hongerende Afrikanen of van NSB-leider Mussert die de Hitlergroet brengt, is dat niet langer choquerend maar gewoon een uiting van wansmaak.

Jammer, jammer, jammer. Ooit - toen ze nog plannen maakten om Breekijzer van Pieter Storms te persifleren door dreigend met een dildo te zwaaien naar een medewerker van een bank die weigerde leningen te verstrekken aan de prostitutiebranche - waren Van de Wint en Muntz pioniers van de antitelevisie. Nu rest hen slechts het Rob-Oudkerkgevoel: verneukt door de eigen grootheidswaan.

■ Rob Willems

Orakel in ruste

Rob Oudkerk en de Porn Oscars

Hebt u de videofilm *Heavy handfulls III* al gezien? Daarin speelt Felicia Fox zo overtuigend dat haar een *Adult Video News Award* is toegekend. En wel in de categorie 'Beste Orale Seksscène'.

Ongeveer op het tijdstip dat Rob Oudkerks bezoek aan de afwerkplek aan de Theemsweg in Amsterdam bekend werd, vond in Las Vegas de uitreiking van de zogenaamde *Porn Oscars* plaats. Viktor Frölke berichtte daarover in *NRC* op 19 januari op smakelijke wijze. In deze tak van sport worden niet minder dan 94 categorieën onderscheiden waarin men met de eer kan gaan strijken. Met zoveel prijzen is het niet verwonderlijk dat er een uitgelaten stemming

heerste en dat er geen tijd was voor uitvoerige en huilerige dankwoorden. Die maken de uitreiking van de echte Oscars zo treurig. De geinige *one-liner* volstaat: "Mijn vader is niet trots op wat ik doe. Hij is jaloers."

Rob Oudkerk en de pornosterren hebben gemeen dat zij actief de blijde boodschap verspreiden dat seks een vorm van vrijetijdsbesteding is. En dat je geen rekenschap hoeft af te leggen over wat je in je vrije tijd doet zolang het niet bij wet is verboden. De één doet dit, en de ander kan niet zonder van dattum. Schutspatroun van deze leer is de Heilige Helena van Almere die al jaren haar lezers aanraadt het eigen leven als een pornofilm te regisseren. Geschrokken

van de onderdrukking van Oudkerk door zijn burgemeester organiseerde ze voor hem een onomkeerbare *coming out*. Voor Rob Oudkerk gloren mooie tijden. Misschien kan hij in zijn toegenomen vrije tijd een pornobedrijfje beginnen. In Amsterdam krijg je daarvoor vast een starterskrediet. Al in 2006 zie ik hem de award voor *The Male Performer of the Year* winnen. Hij kan dan het door zijn voorganger in 2004 gehouden toespraakje herhalen. "Ik zou graag alle vrouwen willen bedanken die ik geneukt heb. Natuurlijk dank ik ook mijn vrouw en kinderen!" Misschien moesten we de hypocrisie maar weer uitvinden.

■ Hans Philipsen

Huibers heeft honger

Verzachting van de pijn. De een vindt het in een klooster in Tibet, de ander in de kroeg om de hoek. Eetcafé 't Liewke, in een pittoresk pandje aan de Grote Gracht, ademt de sfeer van een ouderwetse herberg waar je kruiken bier drinkt met een blozende meid met pronte borsten op schoot, proostend op de vergetelheid. "Je hebt hier veel vaste gasten", zegt Adriaan als hij zwaait naar twee meisjes buiten op straat, "veel studenten ook."

Adriaan Wintermans, Aad voor intimi, is vierdejaars economiestudent, bedreven ex-tennisser, maar bovenal praeses van studentenvereniging Tragos. Om de boel draaiende te houden is hij tachtig uur per week op de been voor z'n cluppie, zo ook vanavond. "Maar ik doe het graag. De vereniging heeft mij veel mooie dingen gegeven, en dan is het tijd om iets terug te doen." En toegegeven, het staat ook leuk op z'n cv.

Op de menukaart geen voorgerechten maar *fingerfood*, een nare bijwerking van de fusion-koorts die gastronomisch Nederland in zijn greep houdt. Gelukkig blijken het oer-Hollandse tapas te zijn, en we bestellen inktvis, gehaktballetjes en slakken. Smaakvol vingervoedsel waar we best meer van willen, ware het niet dat we nog aan het hoofdgerecht moeten beginnen.

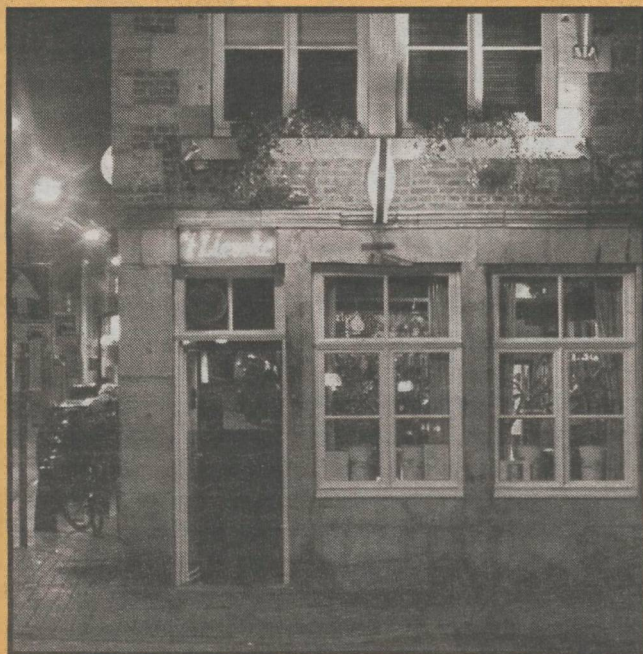

Foto: Philip Driessen

Waar Adriaan soms wel eens moe van wordt, zijn alle vooroordelen die over Tragos bestaan. "Nog voordat je een woord hebt uitgebraamd hebben ze al een mening over je. Natuurlijk wil een Tragos-lid zich nog wel eens met geblaat profileren, maar ik snap niet dat anderen daar niet doorheen prikken. Misschien is dat wel het grootste vooroordeel, dat we allemaal inhoudsloze blaatapen zijn."

Schouderophalend begint Adriaan aan zijn hoofdgerecht, een ruime salade met een frisse dressing, sappige bieftukreepjes en grove krullen parmezaan. Mijn confit de canard (eendebout gegaard in ganzenvet) smaakt lekker ouderwets, al hadden ze de saus met paddestoelen achterwege mogen laten. Het is hier goed eten voor een schappelijke prijs.

Carpe diem zou het motto van elke student moeten zijn. Na afloop duiken Aad en ik de kroeg in, nemen we rond sluitingstijd de taxi naar Schiphol, van daaruit de nachtvlucht naar Nice, en zwemmen we bij het ochtendgloren met twee wildvreemde meisjes in de Middellandse zee.

Psycholoog Marcus Huibers bezoekt iedereen week een Maas-tricht's restaurant met een gast.

Kosten van deze week: € 32 p.p.

Omdat ik ook wel eens met Jan Mulder naar bed wilde, had ik me opgegeven om mee te doen aan het Groot Nationaal Concours der Columnisten. Dat werd gehouden ergens in het midden van het land, en bleek een soort veredelde vorm van Triviant te zijn. Daar ik mij nimmer bezig houd met triviale zaken, verloor ik jammerlijk, maar dat gaf niet, want het was gezellig. Zó gezellig zelfs, dat ik na afloop samen met twee andere columnisten besloot nog een afzakkertje te drinken in een kroeg. Onder de gele-

deren bevonden zich ondergetekende, een andere getuige en de columniste van een regionaal dagblad, wier naam en toenaam ik hier niet zal noemen. Laat ik haar voor het gemak noemen bij de bijnaam die de andere columnisten en ik altijd gebruiken wanneer wij over haar roddelen: de Rooie Hel.

De Rooie Hel schrijft haar column over seks en relaties, en ik had me voorgesteld dat ze enorm sexy zou zijn. Echter, niets bleek minder waar, onmogelijk kon je in haar de stoot herkennen die ze in haar columns en boeken beweert te zijn. Heur haar was lang, plat en vettig, en omlijste op onsierlijke wijze haar saaie huisvrouwengezicht. Een ongelukkige huisvrouw, wel te verstaan.

Wij bestelden heel legaal een Campari met ijs en namen plaats aan de bar. Zoals dat gaat met gesprekken aan bars in kroegen hadden we het al snel over seks, en omdat de Rooie Hel op dat gebied een vermeende autoriteit is, verheugden de andere getuige en ik ons op een flink aantal smeugige verhalen van haar kant. Die bleven uit.

"Heb jij niets seksueels te vertellen?", vroegen we haar. De Rooie Hel schudde het hoofd. Vertrouwelijk boog ze naar ons over en zei: "Weten jullie, eigenlijk weet ik helemaal niets van seks. Ik schrijf over seks en relaties, en predik een vrije seksuele moraal en promoot het plegen van overspel door vrouwen. Ik doe dan net alsof ik uit eigen ervaring schrijf, maar dat is slechts een stijfiguur. Ik ben nog kuiser dan Maria en van vreemdgaan heb ik al helemaal geen kaas gegeten. Dat mijn man de televisiepresentator en ik überhaupt een kind hebben is een Godswonder!" Verbaasd keken de andere getuige en ik elkaar aan. "Wij dachten dat jij zo'n geile meid was?" "Ja," antwoordde de Rooie Hel, "aándachtsgeil. Dat hadden jullie toch wel kunnen weten, na die affaire met die wethouder? Maar goed, ik wil geen Oudekerken uit de sloot halen."

"Goh", zei ik, "ik dacht altijd dat dat 'loslippige' van jou op het vooronder sloeg, maar dat ging dus echt alleen maar over je verklikkende aard. Maar zeg eens Rooie Hel, waarom vertel je dit nu allemaal? Wil je soms dat ik er een column over schrijf?"

"Oh nee, beslist niet! Maar weet je, ik ben al een beetje dronken, want ik drink normaal nooit. Met Oud en Nieuw drink ik ook altijd stiekem kinderchampagne. Het zou een ramp zijn als heel Nederland dit zou weten, alleen al door de beeldvorming zou ik mijn baan kwijt kunnen raken. En ik kan nu eenmaal niets anders dan dit. Dus als je er over schrijft, dan toch asjeblieft liever anoniem. Schrijf maar niet op: 'Heleentje is een frigide non-alcohol drinkende klikspan.'" "Dat zal ik niet doen, Rooie Hel", glimlachte ik. "Je leest het wel." We rekenden af en ik hield een taxi aan om me naar het beste hotel van de stad te brengen. Jan Mulder had me eerder die avond zijn kamernummer gegeven.

Achter de Paartjes

Heyoka Ger Meys Foto: Ram van Mees

STUDENTEN-VERHUUZINGEN !! HEYOKA-TRANSPORT VERZORGT JULLIE KAMERVERHUUZING VOOR MAAR €28,- EXCL. BRANDSTOF IN/OM M'TRICHT TEL. 06-54-68-89-56

Zelden gaat er achter een Paartje zo'n groot verhaal schuil als deze week. Heyoka zorgt er namelijk niet alleen voor dat studenten goedkoop met hun tafels en stoelen van de ene plek naar de andere komen, het blijkt tevens een stichting met verschillende activiteiten en één simpele levensfilosofie: "Problemen bestaan niet."

De karakteristieke Ger Meys, zijn grijze haren in een staart, erbovenop een soort boswachterhoedje, heeft de stichting in zeven jaar tijd van de grond af opgebouwd. De Canadees, als kind geadopteerd door een geëmigreerd Nederlands gezin, runt inmiddels meer dan zes verschillende projecten. Van spirituele fitness (gevoelstraining), recycling (hij lapt in een loods afgedankte meubels op), moestuin met biologische producten, tot workshops en lezingen. Hij noemt zichzelf een *Heyoka*, een oud Canadees woord voor clown, manusje van alles en alternatief geneesheer. Een soort plaatselijke malloot dus? "Ja, maar ik kom niet uit Maastricht, dus ik ben niet dé, maar eerder een dorpsgek", zegt hij lachend. Zelfkritiek is hem duidelijk niet vreemd.

Aan de Koestraat heeft hij zijn eigen kringloopwinkel. Twee jaar geleden verbouwde hij een oude bakkerij tot doolhof vol 'welvaartsafval'. De gangetjes zijn zo smal dat je bij elke bocht bang bent om snuisterijen van een tafel te stoten. Zijn stulpje, inclusief galerie en eetkamer waar hij vegetarische gerechten aanbiedt, noemt hij "een veilige haven waar je als je ten einde raad bent met je problemen terecht kan". De rasoptimist heeft namelijk overal een oplossing voor: "Geld tekort? Verkoop je auto en breng je kinderen met de fiets naar school." En of het nou een junk, dakloze, gehandicapte of manisch depressieve huisvrouw is, zijn speciale vorm van bezigheidstherapie helpt volgens hem iedereen: radijsjes plukken op de Pietersberg, koken in de eetkamer, uren aan een kapotte stoel knutselen of studenten helpen met verhuizen, het werkt relativerend meent Meys. Hij ziet er meer in dan "iemand volproppen met medicijnen of dwingen tot een gesprek bij Vijverdal".

Een praatje maken met deze idealist werkt louterend: de wereld lijkt door zijn ogen een stuk

eenvoudiger. Het is alsof hij het aloude 'voor wat hoort wat' principe in ere heeft hersteld. Als dank voor het repareren van een krukje of het rooien van de prei kun je 's avonds komen eten of krijg je een brood mee naar huis. Wie heeft de euro nog nodig?

Meys werkt hard voor mensen met een klein beurs. Hij waakt ervoor dat de meubels niet aan handlarren worden verkocht. Die liefdadigheid betaalt zich volgens hem vanzelf terug. Zo is alles in zijn kringloopwinkel geschonken: hij mag de kelders van overledenen leegruimen en krijgt van anderen zelfs een brief van de advocaat, waarmee hij hun inboedel bij een vroegere partner mag gaan ophalen. "Ik ben niet bang voor de honkbalknuppel van een ex." Aan materieel eigendom hecht hij niet. Alles is te koop. De stoel waarop hij zit, zelfs de mok waaruit hij drinkt. En zijn hoedje? "Die heeft emotionele waarde, daar hangt een heel speciaal prijskaartje aan."

■ Niels van der Laan

Soms is een enkel woord, een enkele vraag, voldoende om een mens van richting te doen veranderen. "En wat ga jij nu doen?", informeerde Hester een paar weken terug, tijdens die nieuwjaarsborrel waar Marieke uit de doeken deed hoe de zaken met Sjoerd ervoor stonden. Zijn besluit om weer te gaan wedstrijdroeien stond vast, en aangezien dat een soort monnikenbestaan met zich meebrengt zag Marieke de toekomst tamelijk somber in. In ieder geval voelde ze er weinig voor om al op haar negentiende als onbestorven weduwe door het leven te gaan.

De vraag was, wat dan wel? En vooral: hoe zat het nu eigenlijk met die relatie van hun? Sjoerd mocht zich dan belemmerd voelen door haar, hij kon wel roepen dat de hele situatie hem beklemde, maar wat dat allemaal betekende was Marieke een raadsel. Hij wilde meer vrijheid. Maar had ze hem die dan niet gegund, vroeg ze hem naderhand. Had ze hem ooit geclaimd, gezegd wat hij wel of niet moest doen? Nee nee nee, weerde Sjoerd af, daar ging het niet om, het benauwde hem gewoon, dat kon ze toch wel snappen? "Zo véél van mijn vrienden hebben dat bij hun vriendin, het is lastig uit te leggen maar een man heeft ruimte nodig, zo zit het nu eenmaal."

Hij keek er inderdaad erg benauwd bij, maar dat Marieke het snapte, nou nee. Ze vond ook niet dat hij het helder uitlegde. Ze ging nogmaals bij zichzelf te rade, had ze inderdaad *zus*, had ze *zo*? Zat ze hem te veel op zijn nek, wilde ze altijd alles samen doen, alleen met hem? Keek ze zijn vrienden de deur uit als ze bij hem was? Martelende vragen, ze werd er wanhopig van, en elke keer dat ze Sjoerd weer zag kwam ze erop terug. "Zie je wel",

riep die uit, "dit is wat ik bedoel, je blijft maar aan mijn kop zeuren, laat me nu eens met rust! Het is zoals het is, ik máák het niet uit, ik heb nu minder tijd dus we kunnen minder met elkaar doen, dat is alles."

Toen had ze hem nog de klassieke vraag gesteld, die altijd in elk meisjes- en vrouwenhoofd opkomt als hun vriend, hun man, zich zo opstelt, zo onverschillig lijkt: "Is er een ander? Want als dat zo is heb ik liever..." "In Christusnaam, Marieke, hou op! Er is geen ander, ik heb alleen eh... nou ja, wat meer ruimte nodig!"

Ruimte waarvoor ook weer?, dacht Marieke later. O ja, voor dat roeien. Maar dat mocht-ie best. Was het echt niet voor een ander meisje? Wist hij dat zeker? Het begon door haar hoofd te spoken, haars ondanks want ze wilde dit niet denken, ze wilde Sjoerd vertrouwen want als dat niet meer kon, wat was er dan nog over?

Toen kwam die vraag van Hester weer bij haar boven. Ze zat op haar kamer, alleen, en staarde naar een schilderijtje aan de muur. Een kinderachtig ding, vond ze eigenlijk, met een wit paard erop, ergens op een strand in de Camargue, in het diepe zuiden van Frankrijk. Daar heb je veel wilde paarden en je hebt er de Middellandse Zee. Hoe knullig ook, er ging een grote rust vanuit, en een weidsheid die in haar hoofd op dit moment volkomen ontbrak. "En wat ga jij nu doen?", had Hester willen weten. Precies, dacht ze, ik ga wat *doen*. Ik ben niet afhankelijk van Sjoerd, we hebben het leuk samen en ik zie wel hoe dat verder gaat, of het verder gaat, maar in de tussentijd ben ik niet van plan om met leven te stoppen. Marieke kamde haar haar, trok een lijntje rond haar ogen, schoot in haar jas en ging de straat op. Lopen, zo maar. In de verte zag ze een man met een charmante krullenbos op zijn hoofd naderbij komen. Ze had een vaag gevoel dat ze hem kende.

■ Kootje Bikker

► Wordt vervolgd